

Bildande av naturreservatet Drevdagen i Älvdalens kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, bilaga 6, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Om naturreservatet

Uppgifter	
Namn	Drevdagen
Kommun	Älvdalen
Län	Dalarna
NVR id	2058941
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger 2 mil sydväst om Idre tätort i Idre socken
Huvudsaklig karaktär	Fjällnära barrnaturskog
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Merparten ägs av staten genom Naturvårdsfonden efter förvärv av delar av Sveaskogs fastighet Storbo 1:17. Fastighet ännu ej bildad. Idre 56:4 (privat)

Rättigheter	-
Areal (ha)	Total areal: 1746,4 ha Landareal: 1691,8 ha Produktiv skogsmark: 931,9 ha (varav 361,0 ha fjällnära skog)

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt,
- de delar av skogsmarken som är präglade av brand brinner, alternativt behandlas mekaniskt, i lämpliga intervall.
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

Drevdagen innefattar äldre brandpräglad tallskog med inslag av granskog, barrblandskog och lövträd, samt våtmarker av olika slag. Skogen har formats av upprepade skogsbränder, och spåren efter dessa finns i skogsmarken. Tallskogen ger ett ljust intryck med träd i olika generationer, där skogsbrandens betydelse för skogens karaktär med all tydlighet framgår. Delar av skogen ligger i fuktigare områden i anslutning till våtmarker och där finns mycket död ved samt naturvårdsintressanta arter. Våtmarkerna är föga påverkade av människan och bidrar till intrycket av orördhet i området.

I området finns skyddsvärda arter såsom lavskrika och tretåig hackspett, skarptandad barkborre, vedtrappmossa, fläckporing, vitplätt, skrovellav och dvärgbägarlav.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk. Områdets naturvärden är också i behov av skötsel genom naturvårdsbränning för att skogens brandpräglade kvalitéer ska behållas och utvecklas, vilka utgör själva kärnan i områdets naturvärden.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan. Detsamma gäller för uppföljning av bevarandemål och åtgärder. Vidare ska föreskrifterna inte utgöra hinder för utövande av de rättigheter som följer av renbetesrätt i området, eller för normalt underhåll av de vägar och ledningar/ledningsgator som syns på beslutskartan.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - a. befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas,
 - b. enstaka grenar och sly får röjas för att kunna se rågångsmarkeringar,
 - c. för sameby eller medlem i sameby gäller förbud att utan samråd med Länsstyrelsen vidta de åtgärder som förbjudits under punkt 2. Uttag av ved får dock ske utan samråd av medlem i sameby vid uppförande av eld i området,
 - d. inom ett område mellan fastigheterna Storbo 1:48 och Drevdagens kronopark 2:11 och Stordrevdagssjön, som avgränsas på bilaga 2, får sly och yngre tallar avlägsnas av naturvårdsförvaltaren,
 - e. för skötsel av ledgator får sly och nedfallna träd avlägsnas och placeras intill leden,
3. gödsla, återföra aska i gödningssyfte eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, vindkraftverk, mast eller annan anläggning, med följande undantag:
 - a. enklare konstruktion av naturmaterial får uppföras vid jaktpass,

- b. efter Länsstyrelsens tillstånd får nedgrävning av markledning ske längs lands- och skogsbilvägar som berörs av naturreservatet.
 - c. för uppförande av ny anläggning eller byggnad, exempelvis stängsel, för renskötselns behov, gäller förbud att utan samråd med Länsstyrelsen vidta de åtgärder som förbjudits i denna punkt,
5. bygga om, bygga till eller förändra befintlig byggnad eller anläggning, med följande undantag:
- a. åtgärder som inte kräver bygglov eller bygganmälan är tillåtna,
6. plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer med följande undantag:
- a. enligt fiskelagen tillståndsgiven inplantering av fisk, är tillåten,
7. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
- a. uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin är tillåtet med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
 - b. för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärenden. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,
 - c. körning i samband med transport av sjuka personer till läkare eller sjukvårdsanstalt eller i andra jämförbara trängande fall är tillåtet,
 - d. körning får ske i direkt samband med renskötsel,
8. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka eller samla djur till vissa platser, med följande undantag:
- a. saltsten får sättas upp,
 - b. den urtagna räntan från älg, rådjur och andra jaktbara arter får lämnas,
 - c. småfåglar får utfodras.

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

9. sprida kalk,

De samråd som nämns under A2 och A4 ska utföras skriftligen som samråd enligt miljöbalken 12 kap. 6 §. Underlag för detta finns på Länsstyrelsens hemsida.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder, anordningar och andra anläggningar för friluftslivets behov enligt skötselkartan, bilaga 2,

2. skötsel och restaurering genom naturvårdsbränning, katning, eller reducering av gran inom hela naturreservatet,
3. borttagande av äldre granar som förberedande åtgärd inför bränning,
4. borttagande av invasiva eller för området främmande arter,
5. återställningsåtgärder i de flottledsrensade Borgan och Stråfulan enligt bilaga 2,
6. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - a. mindre, löst liggande grenar och kvistar får samlas in i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark.

Slutligen är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter), med följande undantag:
 - a. insamling av bottenfauna får ske,
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normalt underhåll av de vägar som syns på beslutskartan samt den kraftledning med ledningsgata som går genom "Norr i Åsen".

Med normalt underhåll avses sådana åtgärder som syftar till att upprätthålla anläggningarna i dagens utformning, utbredning och funktion.

Förtydliganden av föreskrifter

I föreskrift A7 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet ”skador” inte tolkas lika strikt som ”märken”. Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

För rennärningen gäller undantag från föreskrifterna A2 och A4, men med krav på samråd vilket ska ske enligt 12 kap 6§ miljöbalken.

I föreskrift B2 och B3 förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla skötselåtgärder i form av naturvårdsbränning. I begreppet innefattas förberedande åtgärder såsom borttagande av granar eller gränssäkrande åtgärder, t.ex. anläggande av mineraljordssträngar eller borttagande av vissa träd som utgör en säkerhetsrisk längs gränsen.

I föreskrift C3 förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Beträffande ”normalt underhåll” av kraftledningar som generellt är undantaget föreskrifterna vill Länsstyrelsen förtydliga enligt följande: Med ”normalt underhåll” avses alla åtgärder som sker i den kala skogsgatan längs ledningen, exempelvis färd med motorfordon, byte av stolpar, nedgrävning av ledning inklusive grävningar för detta samt röjning av sly. Däremot krävs Länsstyrelsens dispens för kantträdsavverkningar och för färd i terrängen till ledningsgatan.

Biotopskydd

Två områden om sammanlagt 7,8 ha, vars läge framgår av bilaga 4, avsattes 2013-01-30 som biotopskyddsområden enligt miljöbalken 7 kap. 11 § (SK 613-2012). Detta beslut gäller, till dess det upphävs, tillsammans med föreliggande naturreservatsbeslut. De arbetsföretag som är förbjudna enligt 2013 års beslut om biotopskydd är dock förbjudna även i naturreservatsbeslutet, och skötselplanen föreskriver ingen skötsel av området. Avsättningen skedde i samband med att Sveaskog avyttrande, eller avsåg att avyttra, marker. De delar som ligger inom naturreservatet bör upphävas av Skogsstyrelsen.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Naturvärden

Landskapet runt Drevdagen utmärks av höjdläget – Stordrevdagssjön ligger på 705 meter över havet – och den näringsfattiga berggrunden av dalasandsten eller sura vulkaniska bergarter. Vidsträckta tallskogar eller barrblandskogar dominerar, här och var avbrutna av våtmarker eller sjöar. Skogarna har varit föremål för skogsbruk, men i väldigt varierande utsträckning. Naturskogar, som endast har berörts av dimensionshuggningarna runt förra sekelskiftet, finns i delar av området. Andra gammelskogar, som i varierande utsträckning berörts av skogliga ingrepp, utgör resten av skogsmarken. Våtmarkerna är opåverkade och av stor betydelse för upplevelsen av landskapet. Tack vare orördheten hyser området arter som är ovanliga eller hotade i det brukade skogslandskapet.

Friluftslivet gynnas av att området är lätt åtkomligt från ett antal platser vid väg samt av läget intill Drevdagens samhälle. Närheten till Drevfjällens naturreservat bidrar genom att flera leder passerar genom området. I Drevdagen finns en besöksterminal som är flitigt utnyttjad vintertid då skotertrafiken stundtals är livlig på och invid områdets leder. Jakt och fiske utövas förstås, liksom i viss mån svamp- och bärplockning.

Områdets närhet till bebyggelse gör att många spår av äldre fodertäkt och virkesfångst kan påträffas. Från äldsta tid finns rester av skärvsten vid Drevdagssjön.

Planeringsbakgrund

- Natura 2000
Området ingår inte i Natura 2000, men gränsar längs en lång sträcka till Natura 2000-området SE0620009 Drevfjällen
- Riksintressen
Området ingår i riksintresse för rörligt friluftsliv enligt Miljöbalken 4 kap 1 och 2 §§ samt riksintresse skyddade vattendrag MB 4 kap 6 §.
- Kommunal översiktsplan
I kommunens översiktsplan berörs området till delar av ett "Bebyggelseområde" för Drevdagen och Åsen. Ett område vid Stordrevdagssjöns norra strand är utpekad som så kallat LIS-område där etablering av bebyggelse ska underlättas av landsbygdsutvecklingsskäl. Detta område ligger dock på ganska stort avstånd från naturreservatet.
- Befintliga områdesskydd
Två smärre områden har avsatts som **biotopskydd**, vilket skedde i samband med att Sveaskog avyttrade, eller avsåg att avyttra, marker i

området. Dessa omfattas i samband med reservatsbeslutet även av reservatets föreskrifter.

Ett **vattenskyddsområde** finns i Drevdagens by, men detta berörs inte av naturreservatet.

- Miljömål
Ett permanent skydd av Drevdagen medför ett bidrag till uppfyllandet av miljömålen *Levande skogar*, *Ett rikt växt- och djurliv* samt *Myllrande våtmarker*.
- Kulturlämningar med särskilda skydd
En ”övrig kulturhistorisk lämning” finns noterad på en udde i Stordrevdagssjön. En sådan fyndplats kan aldrig bedömas som fornlämning utan regleras vid behov enligt 2 kap. 3-5 §§ KML.
- Den pågående markanvändningen är jakt, fiske och friluftsliv.

Ärendets handläggning

Skyddet av skogarna runt Drevdagen har initierats i flera steg. Till en början fick Länsstyrelsen en propå under 2018 av den nyblivna ägaren till mark inköpt av Sveaskog. Köpehandlingar och egen besiktning talade för att vissa delar var så skyddsvärda att de inte borde användas för skogsbruk. Dessa marker inventerades av respektive Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen som båda kom till samma resultat: mycket höga naturvärden. Proceduren för att ersätta markägaren och skydda den skogen inleddes därmed.

Samtidigt under våren 2018 uppmärksammades Länsstyrelsen på ytterligare planerad markförsäljning av Sveaskogs mark runt Drevdagen. Markerna var tämligen väl kända i och med att de gränsar till befintligt naturreservat, och att även dessa marker hyste höga naturvärden var uppenbart.

Ett informationsmöte hölls på dansbanan i Drevdagen försommaren 2018 där bland annat frågan ställdes till de församlade om hur man såg på reservatsbildning kontra skogsbruk för området. Ett samstämmigt bifall yttrades för reservatsskyddet som man såg som mycket angeläget, inte minst för att slå vakt om en närmiljö trivsamt att vistas i.

Till hösten utfördes en översiktlig inventering av det berörda området för att beskriva och dokumentera naturvärdena samt fastställa de slutgiltiga gränserna.

Intrångsavtal för delar av den privata marken träffades i mars 2020. Under 2021 förvärvade staten genom Naturvårdsfonden berörd del av Sveaskogs innehav och slutligen träffades i januari 2022 intrångsavtal för resterande privat mark.

Förslaget till beslut och skötselplan skickades på remiss 2023-03-21. Handlingarna skickades till berörda sakägare, myndigheter, föreningar och ideella föreningar enligt sändlista. För att nå ut brett med remissen, särskilt till boende i Drevdagen, annonserades även i Fjällposten den 30 mars. Handlingarna har under remisstiden funnits tillgängliga på Länsstyrelsens hemsida.

Martin Spånberg, som äger delar av reservatet tycker förslaget ser ok ut och att det viktiga för honom rör uttransport av vilt samt lokalisering av parkering/infotavla.

Älvdalens kommun hänvisar i sitt remissvar till Älvdalsdelegationen, det samverkansorgan som behandlar bland annat frågor om områdesskydd inom kommunen. Här har fortlöpande information om den pågående skyddsprocessen rörande Drevdagens naturreservat förmedlats. Eventuella synpunkter har inarbetats innan remisskedet.

Särna-Idre Fiskevårdsområdesförening ”ser med tillfredsställelse att det föreslås bli fortsatt tillåtet att framföra snöskoter inom reservatet. Skoterkörning är en förutsättning för nyttjande av fisket vintertid”. Man ”förutsätter också att nyttjande av strand för båtuppläggning i förekommande fall fortsatt är tillåtet”. Detta regleras inte i föreskrifterna, och inga kända problem har påtalats i området. Föreningen ”ser också med tillfredsställelse att undantag föreslås för enligt fiskelagen tillståndsgiven inplantering av fisk”. Områdets sjöar har såvitt känt inga särskilda värden kopplade till fiskfaunan, varför generell prövning vid tillståndsgivning för utplantering av fisk bör gälla. Föreningen önskar vidare ett generellt undantag för provtagning av bottenfauna och ger motiv för detta. Detta undantag införs under föreskrift C3. Ett förbiseende har gjort att undantaget inte infördes ursprungligen. Föreningen vill också ”påminna om att den i det aktuella höjdläget, anser att gädda bör betraktas som en invasiv art varför risken för att gynna gäddans spridning, mm, bör utredas i samband med till exempel biotopvård, mm, i vatten där andra fiskarter kan påverkas allvarligt”. Slutligen menar föreningen att flottledsåterställning som föreslås i skötselplanen och görs tålig i föreskrift B5 ”vilar på otillräckligt vetenskapligt underlag och kan ge negativa konsekvenser”. Länsstyrelsen ska givetvis, den dag det blir aktuellt, göra insatser i samverkan med Särna-Idre FVOF, vilket uttrycks i skötselplanen.

Idre Nya Sameby har inget att erinra mot förslaget.

Sveaskog har inga synpunkter. **Skogsstyrelsen** tillstyrker förslaget.

Trafikverket meddelar att ”om parkeringsplatser önskas, ska inte statliga vägar nyttjas för detta, på grund av trafiksäkerhet och framkomlighet för

trafikanterna. Parkeringsplatser/p-fickor vid det statliga vägnätet är till för paus och vila främst för de som färdas efter vägen, inte för besökare till olika målpunkter. Den som är ansvarig för ett besöksmål måste själv ordna parkeringsplatser utanför till exempel vägområde och säkerhetszon. Det är positivt att beslutet och skötselplanen så tydligt anger att drift och underhåll av vägar ska kunna göras”. I skötselplanen påpekas att Trafikverkets tillstånd krävs för att anlägga parkering vid ”fickan” intill Borgan. Kanske finns inte förutsättningarna för en anvisad parkering på platsen.

Ellevio förutsätter att deras luftledning inte påverkas negativt av reservatet. Man påpekar även att om det finns ytterligare ledningar som inte syns i beslutskartan ska även dessa omfattas av undantaget för underhåll. Tanken med undantag för underhåll är just att inte försvåra vid skötseln av ledningar och ledningsgator. Det har inte framkommit att ytterligare ledningar finns inom reservatet.

Boende i Drevdagen har önskat uppmärksamma att ett preparerat längdskidåkningsspår, *Stensjuspöre*, finns i området ”Väster om Åsen”. Detta spår har nu lagts till i skötselplanen som ett värdefullt bidrag för att underlätta för besökare att kunna uppleva reservatet vintertid. Dess enkla skötsel med skoter och preparerkälke rimmar väl med reservatets syfte. Man välkomnar vidare de parkeringsmöjligheter vid spårets början, så som föreslås i skötselplanen, samt föreslår även uppförande av en rastkoja mellan Åsen och Svanbuhån längs sommarleden. Slutligen ställs en fråga om mountainbike i reservatet. Inga särskilda föreskrifter reglerar cykling eftersom det inte finns eller förväntas vara något problem i reservatet.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av Länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. Skogen är gammal och delvis naturskogsartad med de strukturer och arter som präglar sådan skog. De opåverkade myrarna och den storslagna naturen bidrar till såväl ett rikt fågelliv som ett aktivt friluftsliv.

Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses

bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar Länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte att bevara områdets naturvärden för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose samernas rättigheter, jaktintresset, eller allmänna intressen som räddningsinsatser och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Vid avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § i miljöbalken bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Genom bildandet av naturreservatet gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal ekosystemtjänster påverkas. Skyddandet av Drevdagen från skogsbruk och andra åtgärder säkerställer bevarandet av den biologiska mångfalden i området, vilket är en grundförutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera ekosystemtjänster. Utöver detta ökas exempelvis möjligheterna för området att utgöra ett mål för friluftsliv och turism; att påverka det lokala mikroklimatet gynnsamt; samt att reglera vattenflöden och rena vatten. Naturreservatets bildande har också negativa följder för några ekosystemtjänster, t.ex. möjligheten för området att leverera virke och andra råmaterial.

Av ovan redovisade skäl anser Länsstyrelsen att Drevdagen ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken. Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter *även* kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning. Exempelvis är det – med samma undantag som i föreskrift A7 - förbjudet enligt terrängkörningslagen att framföra motorfordon på barmark.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällen och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

De sjöar och vattendrag som berörs av naturreservatet omfattas av strandskydd. Inom 100 meter från vattendragets kant är det förbjudet att uppföra nya byggnader eller ändra de som redan finns, gräva eller på annat sätt förbereda för sådana byggnationer, uppföra andra anläggningar eller anordningar som strider mot strandskyddets syfte samt utföra andra åtgärder som kan skada växt- och djurlivet. För att få tillåtelse att utföra en förbjuden åtgärd kan det förutom dispens från reservatsföreskrifterna även krävas dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. 13–15 §§ miljöbalken.

All verksamhet som kan komma att ”väsentligt ändra naturmiljön”, och inte är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt andra bestämmelser i miljöbalken, är samrådspliktig enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Kungörelse

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska kungöras i länets författningssamling. Beslutet kungörs i ortstidning enligt 27 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 7.

Detta beslut har fattats av landshövding Helena Höij. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, samhällsplanerare Lena Jernberg, arkeolog Helena Gunther, miljöhandläggare Andreas Skarmyr, enhetschef Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Lennart Bratt, den sistnämnde föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

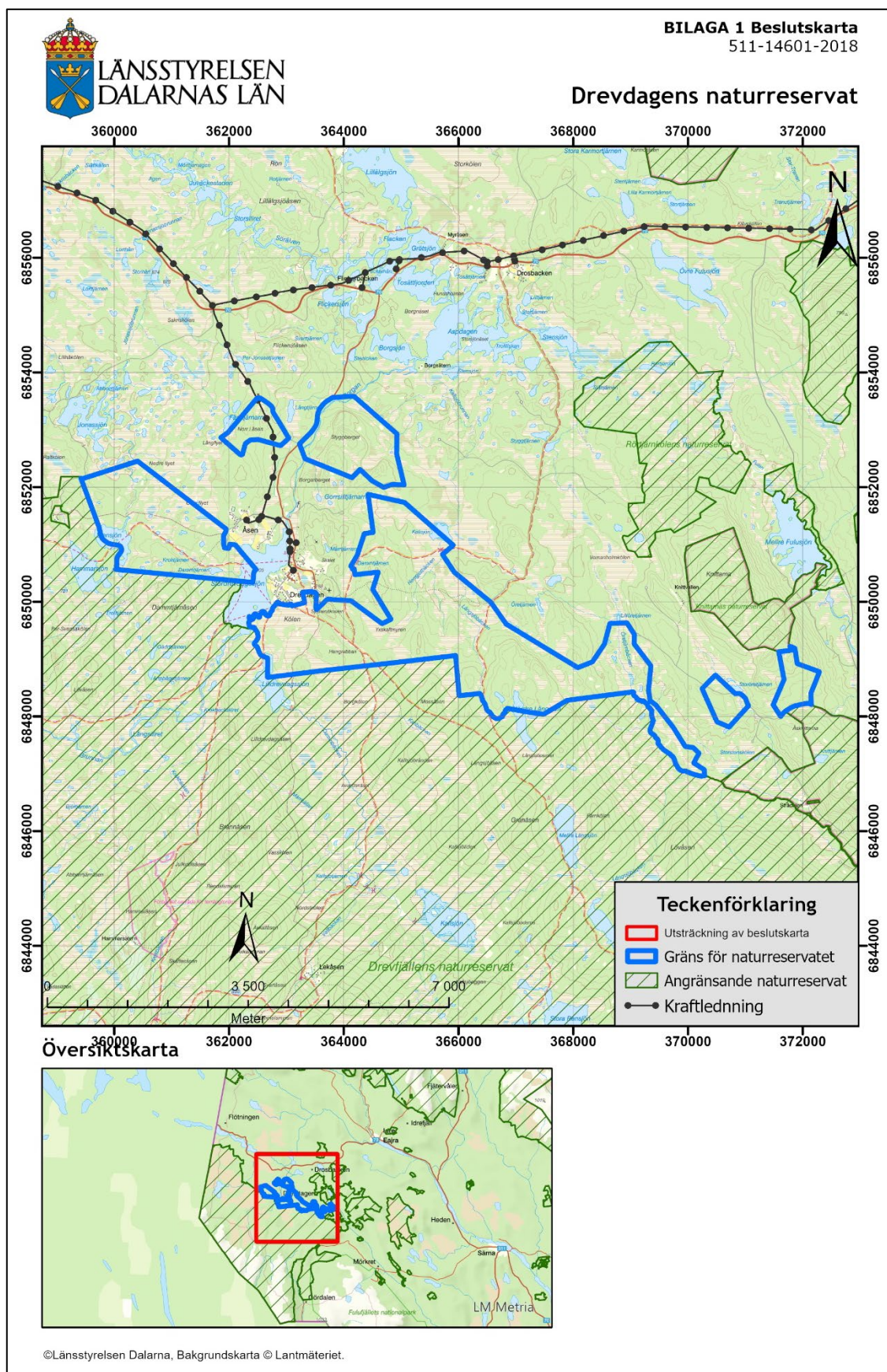
Bilaga 1	Beslutskarta
Bilaga 2	Skötsel/föreskriftskarta
Bilaga 3	Område där undantag A2d gäller (röd avgränsning)
Bilaga 4	Område med biotopskydd
Bilaga 5	Undantag för väghållning
Bilaga 6	Skötselplan
Bilaga 7	Överklagningsinformation

Sändlista (markägare och sakägare)

Martin Spånberg
Särna-Idre Besparingsskog
Särna-Idre Fiskevårdsområdesförening
Idre Nya Sameby
Sveaskog Förvaltning AB
Ellevio AB
Trafikverket
Naturvårdsverket
Skogsstyrelsen
Sveriges Geologiska Undersökning, inklusive shapefil
Riksantikvarieämbetet, (endast beslutet)

Kopia för kännedom

Älvdalens kommun
SOND
Dalarnas Ornitologiska Förening
Naturskyddsföreningen Dalarna
Jägareförbundet Dalarna
Särna Hembygdsförening
Knittvallens jaktklubb
Källsjöns jaktlag
Erikssons jaktlag
Markägare vid Åsen som gränsar mot reservatet

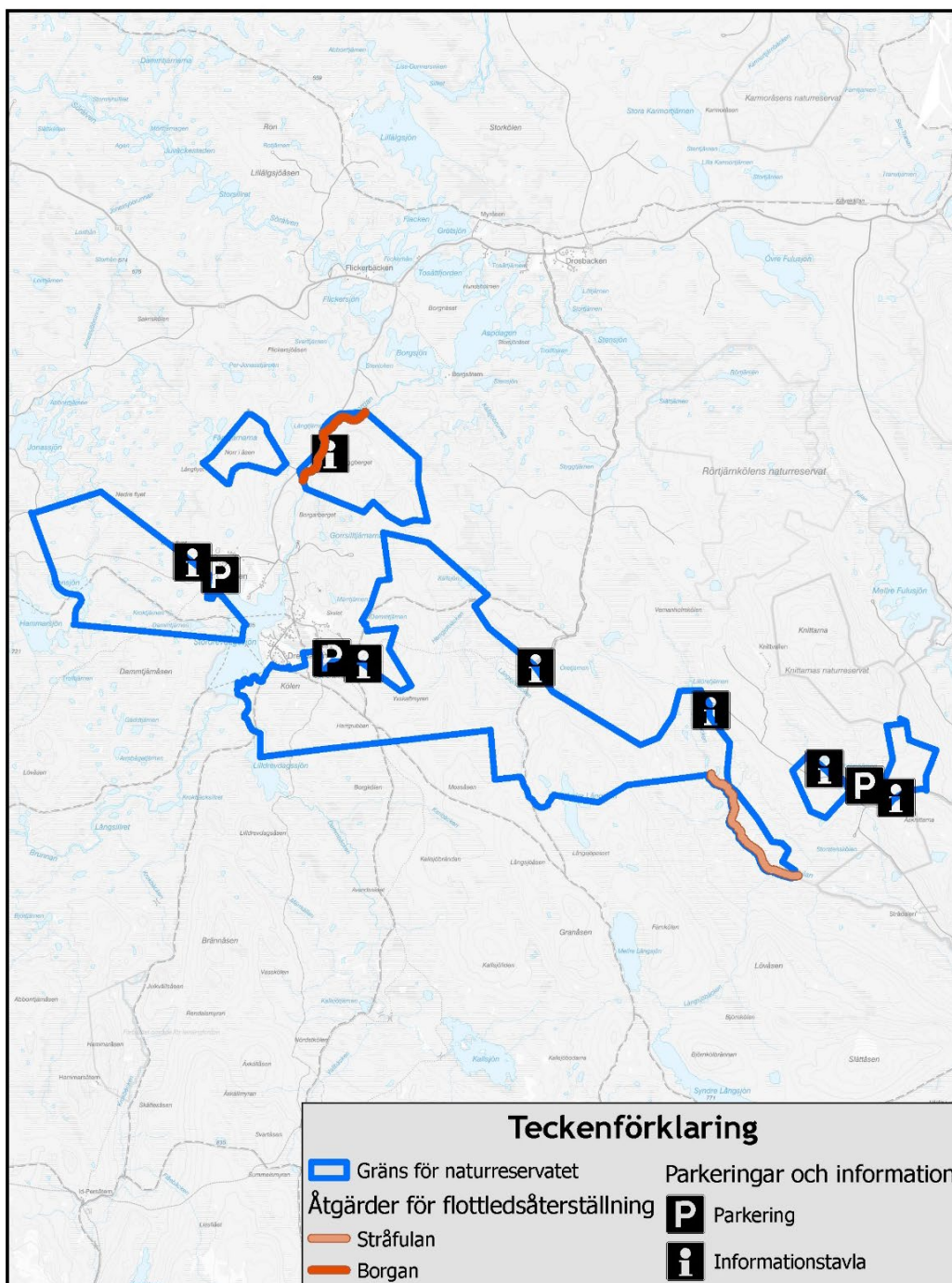

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

BILAGA 2: SKÖTSELKARTA
511-14601-2018

Skötselkarta 1, naturreservatet Drevdagen

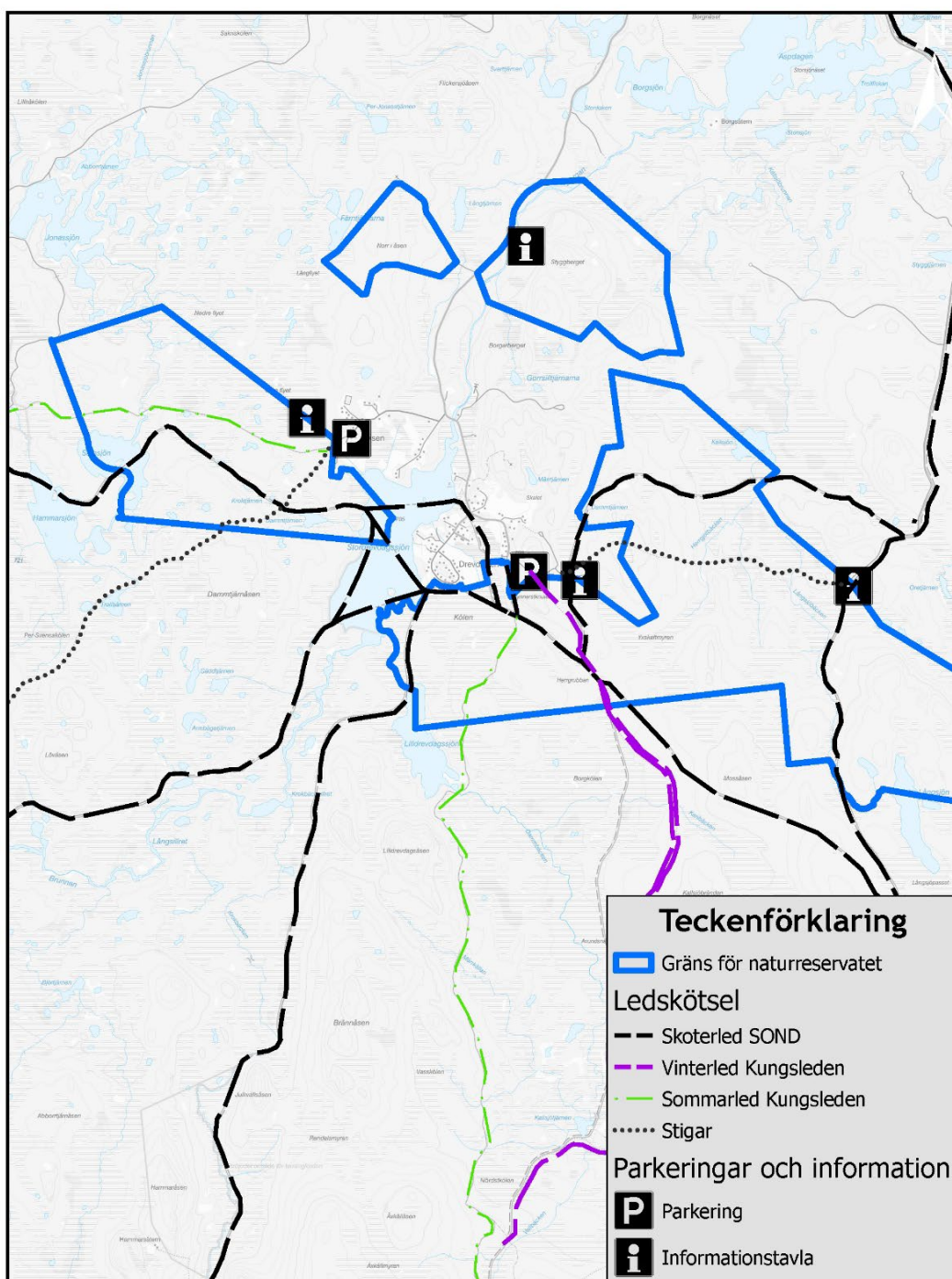

0 2 500 5 000
Meter

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

BILAGA 2: SKÖTSELKARTA 511-14601-2018 Skötselkarta 2, naturreservatet Drevdagen Delområden närmast Drevdagen

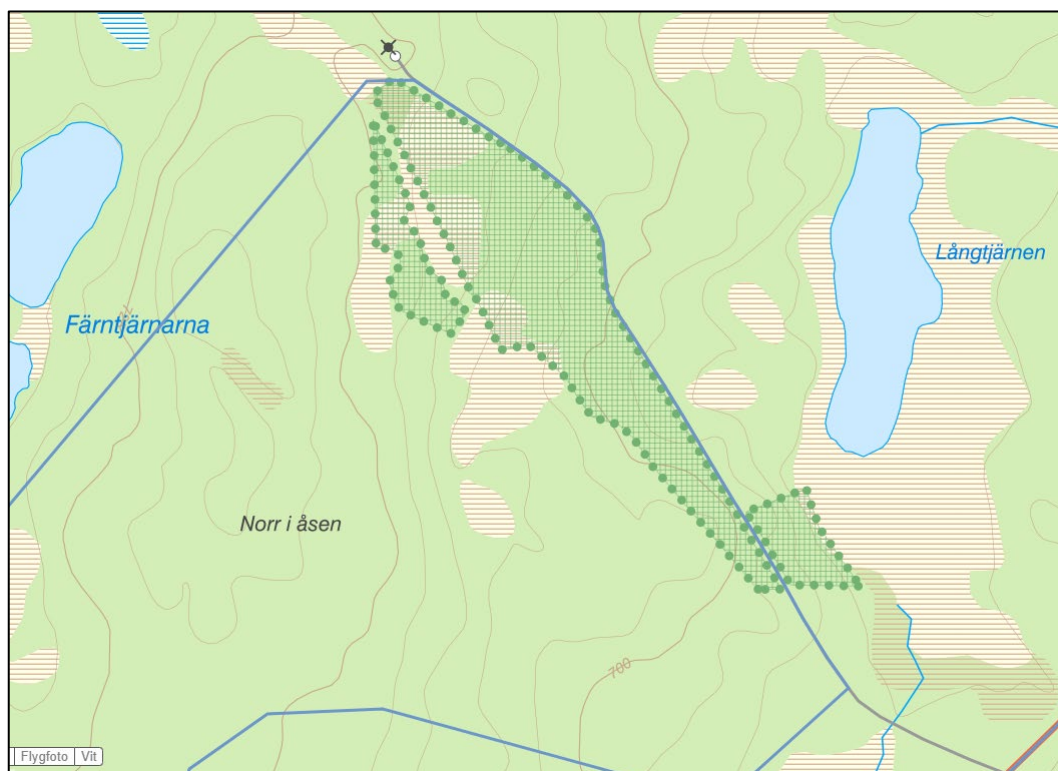

0 1 500 3 000
Meter

Bilaga 3. Område med undantag enligt föreskrift A2d.

Bilaga 4. Biotopskyddens läge och avgränsning

Bilaga 5

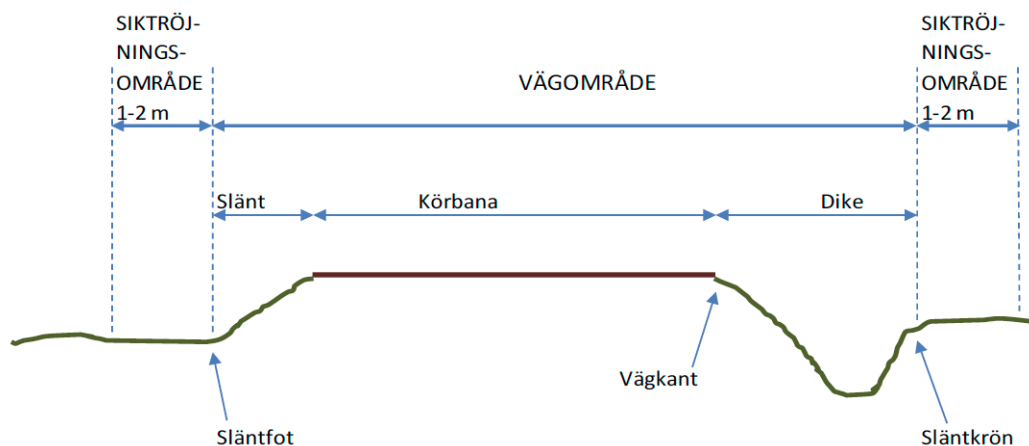
Generellt undantag för väghållning m.m.

Väghållning

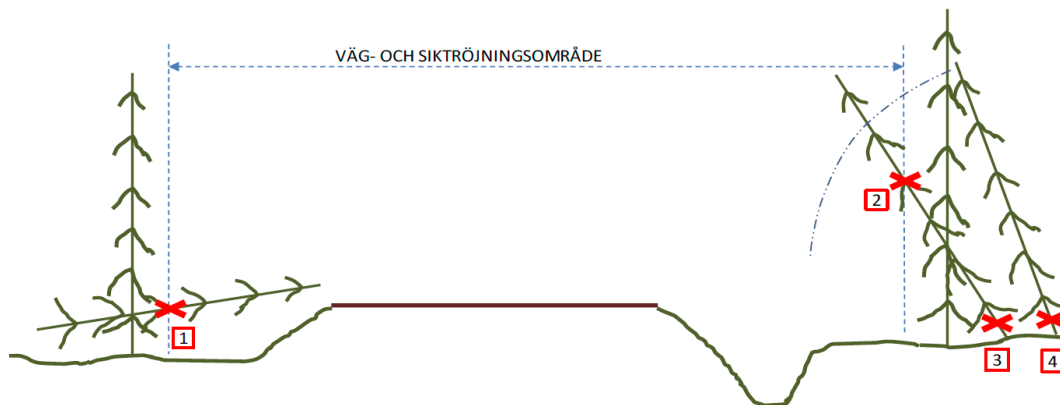
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande nödvändiga åtgärder så som t.ex. dikning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Siktröjning

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar inom siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor. Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa farliga kantträd m.m., i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1).

Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd m.m. ska kvarlämnas i terrängen, dock alltid utanför gräns till det s.k. siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, ska väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, dvs. i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden m.m. som naturreservatet syftar till att skydda.

Inför större arbeten, t.ex. efter omfattande stormfällning, ska Länsstyrelsens naturreservatsförvaltare underrättas i förväg om de planerade arbetena.

Byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag

Inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag ska Länsstyrelsens Enhet för miljöprovning och vattenverksamhet kontaktas. Även naturreservatets förvaltare ska informeras.

Skötselplan för naturreservatet Drevdagen

Denna skötselplan har upprättats av Länsstyrelsen enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Tallskog nära Stensjösättern samt varglav vid Storöretjärnen. Samtliga foton i skötselplanen: Lennart Bratt, Lst

Innehållsförteckning

Skötselplan för naturreservatet Drevdagen	1
Beskrivningsdel	3
Markslag i hektar*	3
Beskrivning av området.....	4
Geovetenskap.....	4
Biologi	5
Vegetation och flora	17
Kulturrehistoria	22
Jakt, fiske renskötsel och övrigt friluftsliv	22
Infrastruktur	26
Källförteckning	26
Plandel	29
Syfte med naturreservatet.....	29
Prioritering mellan bevarandevärden	29
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	29
Skötselområde 1: Brandpräglad barrskog.....	30
Skötselområde 2: Sjöar och vattendrag.....	31
Skötselområde 3: Våtmarker	32
Skötselområde 4: Friluftsliv och anläggningar	33
Skötselområde 5: Broktigel	37
Jakt, fiske och renskötsel	38
Dokumentation och uppföljning	38
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	39

Beskrivningsdel

Administrativa data	
Namn	Drevdagens naturreservat
Kommun	Älvdalen
NVR id	2058941
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Rättigheter	-
Bebyggelser och anläggningar	En privat fiskestuga vid Nördre Långsjön på ofri grund på statens mark. Avtal om bostadsarrende är under upprättande
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Markslag i hektar*

Markslag	Areal (ha)
Tallskog	729,0
Granskog	228,1
Barrblandskog	94,8
Barrsumpskog	41,7
Lövblandad barrskog	78,0
Triviallövskog	53,1
Lövsumpskog	22,2
Ungskog och hyggen	6,0
Impediment	79,7
Våtmark	356,8
Sjöar och vattendrag	54,6
Exploaterad mark	3,0
Totalt	1746,4

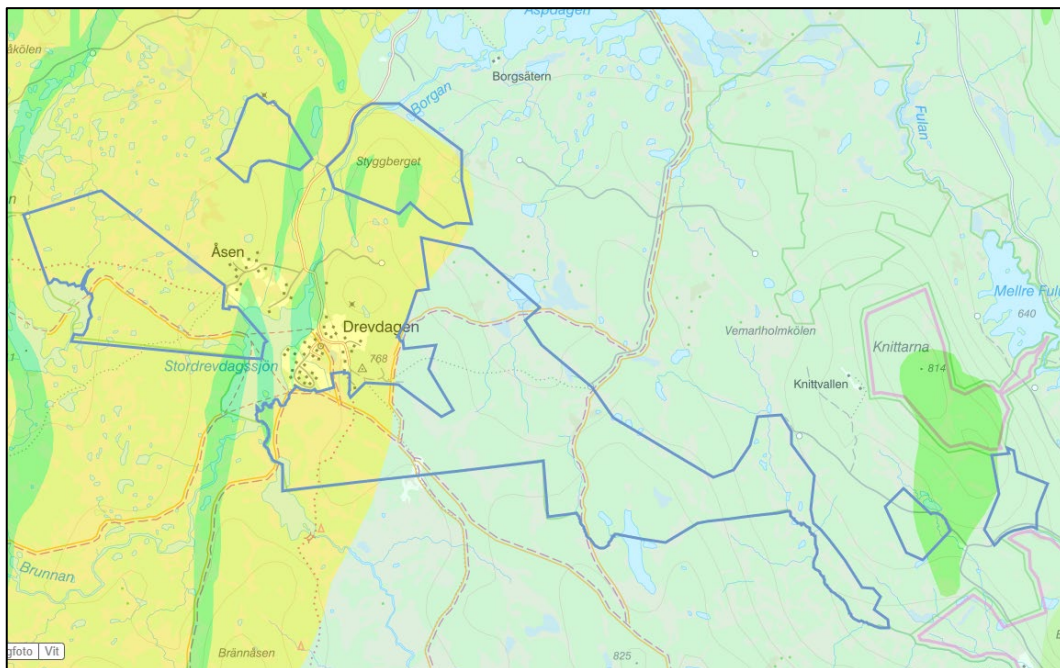
* Uppdelning enl. Naturvårdsverkets rapport nr 5391.

Beskrivning av området

Geovetenskap

Drevdagen ligger inom den naturgeografiska regionen 33, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation, undertypen 33d förfjällsregion i västra Dalarna. Området tangerar region 33g, Dalarnas näringsfattiga område som vidtar söderut.

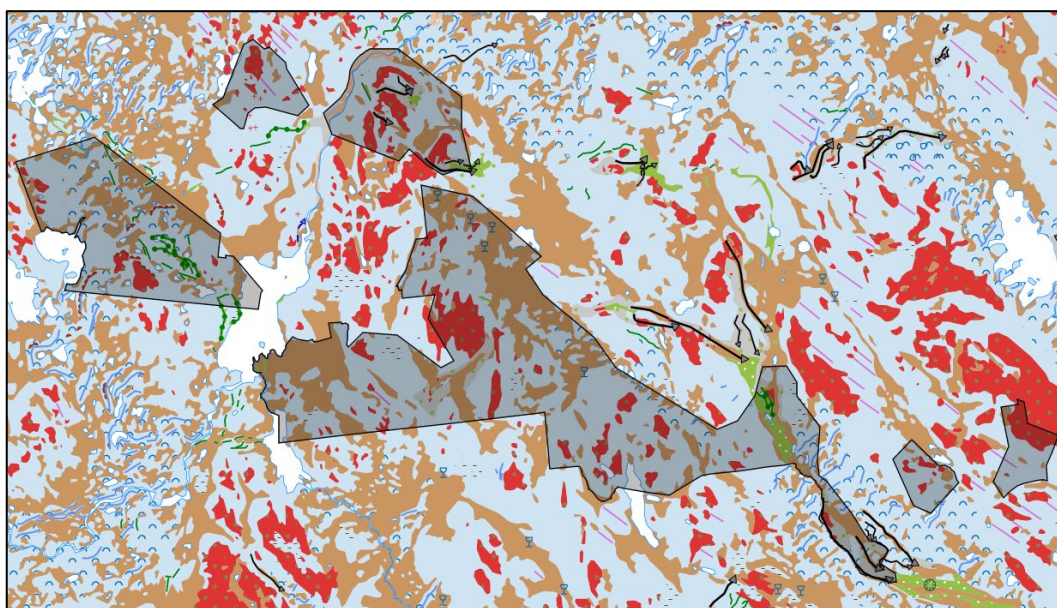
Berggrunden utgörs i den östra hälften av dalasandsten (-kvartsit, ljusgrönt på kartan nedan), medan den västra hälften består av sura vulkaniska bergarter (kvartsporfyr enligt äldre benämning, gult på kartan) genombrutna av diabasgångar (särnadiabas, klargrönt på kartan).

Jordarterna utgörs helt övervägande av morän som ofta överlagras av torv. Områden med kallt berg förekommer rätt frekvent (rött på jordartskartan nedan). Större glacifluviala avlagringar (sand och grus) finns särskilt längs Öretjärnbäckens dalgång (grönt). I samma dalgång, och på ytterligare några platser påträffas blocksänkor som ibland har betydande omfattning. Moränen är ofta småkullig och i vissa områden, särskilt väster om Åsen, finns låg

sträckta ryggar av åsmaterial som är trevliga att vandra på. Glaciala tappningsrännor finns här och var, särskilt vid Styggberget och i anslutning till avlagringarna vid Öretjärnbäckens dalgång. Nämnas kan också att ett antal källor har karterats i jordartskartan, men ytterligare ett flertal finns i verkligheten.

Avrinningen från området sker i huvudsak norrut via Borgan till Sörälven och vidare till Österdalälven. Längst i väster leder Stensjöbrunnan vattnet vidare till Sörälven. Vattendelaren mellan Öster- och Västerdalälven går strax öster om Nördre Långsjön. Det innebär att dessa delar av reservatet avrinner via Öretjärnsbäcken och Stråfulan söderut mot Fuluälven.

Jordartskarta över området. Förklaring finns i löptexten.

Biologi

I det följande beskrivs de sex separata delområden som reservatet omfattar. Beskrivningarna syftar till att ge en allmän översikt av respektive områdes naturförhållanden.

Indelningen är följande:

- Väster om Åsen
- Norr i Åsen
- Styggberget
- Drevdagen åt öster
- Storöretjärnen
- Åsknittarna

Delområde "Väster om Åsen" (342 ha)

Väster om Åsen breder ett flackt, men småkuperat område ut sig mellan Stordrevdagssjön i öster och Stensjön i väster. Den nordöstra hälften utgörs av ett mycket vackert landskap med små tjärnar, myrområden och skogsholmar i skön blandning. Moränkullarna eller åsryggarna hyser gammal tallskog på torr lavmark. Fågellivet är rikt med både myrarnas och tallskogens arter väl företrädde. Särskilt lavskrika och tjäder stöter vandraren på i skogarna, oavsett årstid.

Myrarna domineras av fattigkärr, ibland riktigt blöta, obeträdbara så kallade lösbottenkärr med vitstarr och dystarr, annars av fastmattetyp med flaskstarr, blååtäl och tuvsäv.

I sydväst är skogen mer sammanhängande och terrängen bergigare. Skogen utgörs merendels av barrblandbestånd, men även rena tallbestånd finns. Inslaget av glashjörk är på sina ställen stort. Fältskiktet utgörs av ris, i torrare lägen av ljung och lingon, annars mest av blåbär, odon och kråkbär.

Torrträd, både stående och fallna förekommer frekvent, liksom, på sina ställen, äldre tallöverståndare. De senare kan vara riktigt grova och i flera fall hysa ett flertal bohål. Området är givetvis brandpräglad, men senaste brand ligger långt tillbaka i tiden.

Det blöta, öppna myrområdet Övre Flyet i norra delen av delområdet.

Delområde "Norr i Åsen" (66 ha)

Norr i Åsen ligger i en sluttning mot öster som övergår i en platå strax intill Färntjärnarna som ligger längs den västra gränsen. Skogen utgörs av en tämligen homogen barrblandskog med varierande innehåll av glasbjörk. Renare tallbestånd finns här och var i sluttningen, och särskilt uppe på platån. Små våtmarker finns insprängda i skogens svackor och bidrar till en trevlig variation. En liten blötmyr finns i sydväst. Fältskiktet domineras av blåbär i de sluttande delarna, men tunnar ut och övergår i ljung med renlav i de flackare.

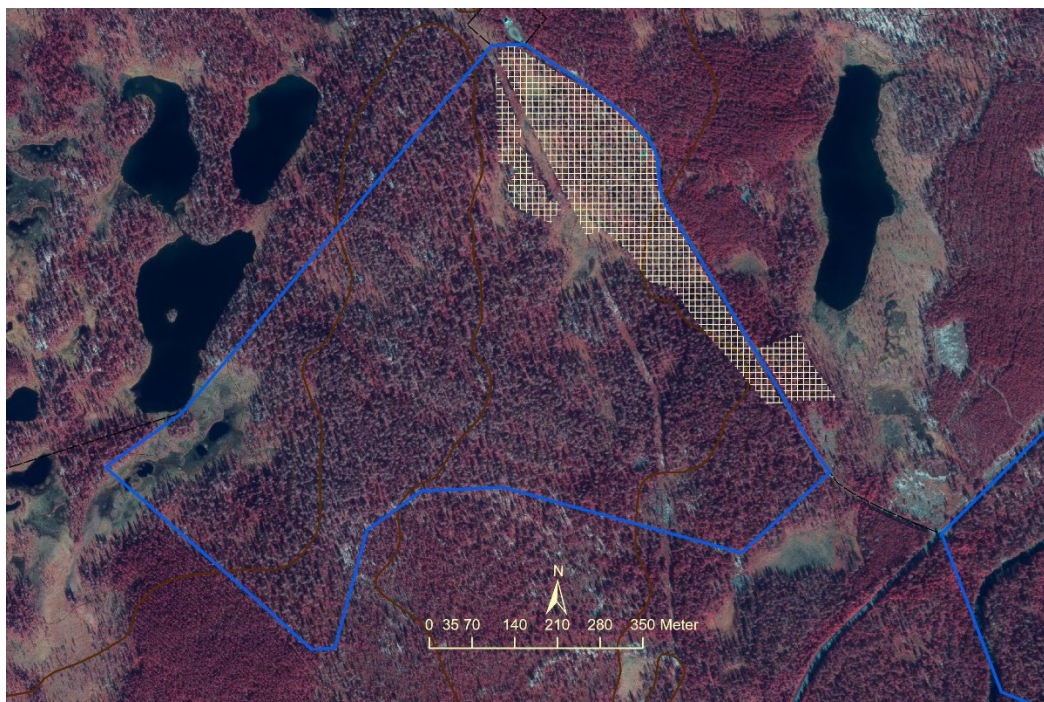
Skogen har en hög ålder generellt, och på sina ställen finns ännu äldre generationer av tall. Det stora graninslaget tyder på att brand inte har präglat skogen på lång tid.

Tjäder och dalripar är fåglar som man har stor chans att stöta på här.

En kraftledning upp till masten vid vägänden klyver skogen.

Norr i Åsen. Tallskog i den nedre delen av sluttningen med rik förekomst av garnlav på stammarna.

Norr i Åsen. Det gulstraserade området omfattas även av ett äldre biotopskydd.

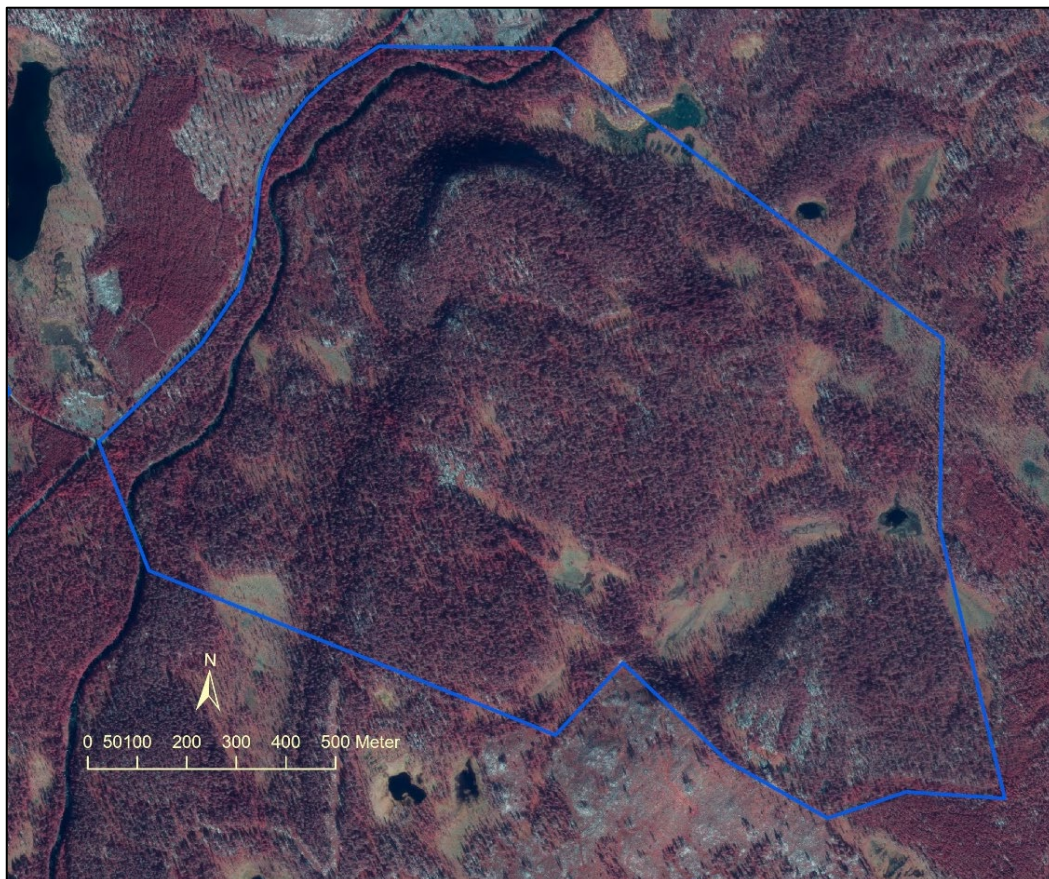
Delområde ”Styggerget (179 ha)

Styggerget med dess imponerande nordbrant reser sig upp till drygt 730 meter över havet. På dess västra sida rinner den ganska strida och breda Borgan, vilket gör att berget måste nås genom längre vandringar från skogsbilvägar i söder eller öster. En mäktig utsikt är belöningen för den som tar sig möda och tid. I nordbranten växer sparsamt av den starkt hotade laven broktagel. Här finns fjällväxter som klynnetåg och sannolikt häckar stundtals känsliga fågelarter i stupet och moraset.

Entomologen Olof Hedgren beskriver området enligt följande:

”Ett större område med vacker tallnatskog och våtmarker med sumpskog. Tallskogen är olikåldrig med stort inslag av gamla träd, långsamväxande träd och självgallring. I den sydöstra delen är det påfallande gott om torrträd och lågor, till viss del på hållmarker. Allmänt rikt på hänglavar och tjocka lavmattor. För vedlevande insekter är området av stor betydelse för skarptandad barkborre *Ips acuminatus* (NT) vars gnagspår påträffades här och var på tallved. Området ser också ut att passa för den alltmer sällsynta Chlodkovskys bastborre *Carphoborus chlodkovskyi* (NT), en ÅGP-art som är helt beroende av gamla och mycket långsamväxande tallar med tunn bark, och som inte kan överleva i brukad tallskog. Det kvarvarande området med

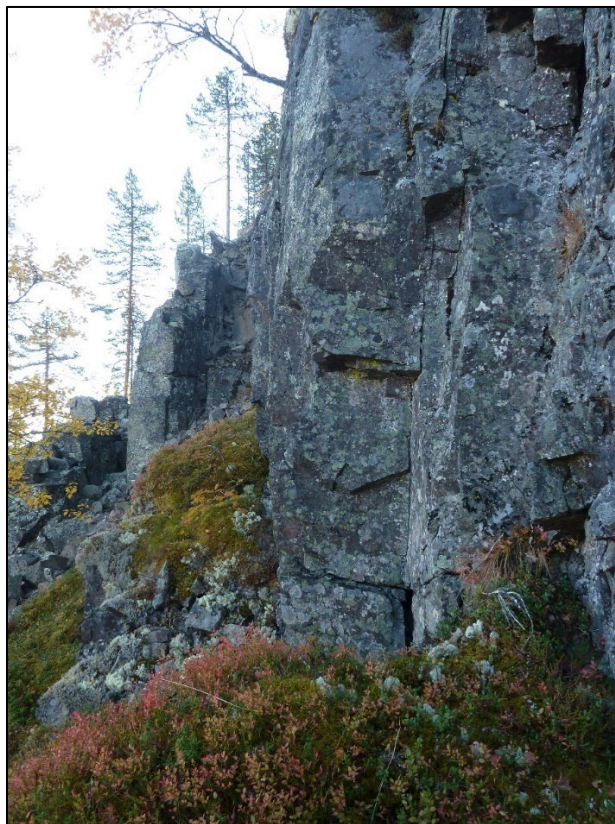
gammal tallskog är tillräckligt stort för en kontinuerlig tillgång på döende tall vilket är mycket betydelsefullt för dessa. Många av de gamla tallarna i öppna lägen är också på väg att bli lämpliga för reliktbody. Troligen finns det fler naturskogsberoende vedinsekter.”

Styggerget med Borgan.

Ett flertal tallar på Styggberget uppvisar höga brandljud med långt gången invallning.

Styggbergets nordbrant.

Delområde "Drevdagen åt öster (1061 ha)

Detta jättestora delområde mäter snudd på 8,5 kilometer från öster till väster. Området löper som en mer eller mindre bred bård längs gränsen mot Drevfjällens naturreservat. Naturen skiljer sig föga från den i reservatet, och utgörs grovt sett av tallskogar i omväxling med myrar och tjärnar.

Närmast Drevdagen finns den stora myren Kölen, och söder om Källsjön finns ännu ett stort myrområde. Myrarna är mestadels fattiga, men nära Långsjöbäcken finns artrikare kärr, uppenbart påverkade av kalkrikt markvatten. Här mynnar en kraftig källa mitt i myren, och längs en fuktsvacka i granskogen finns för trakten sällsynta arter som björnbrodd, fjällskära, källtuffmossa och späd skorpiomossa.

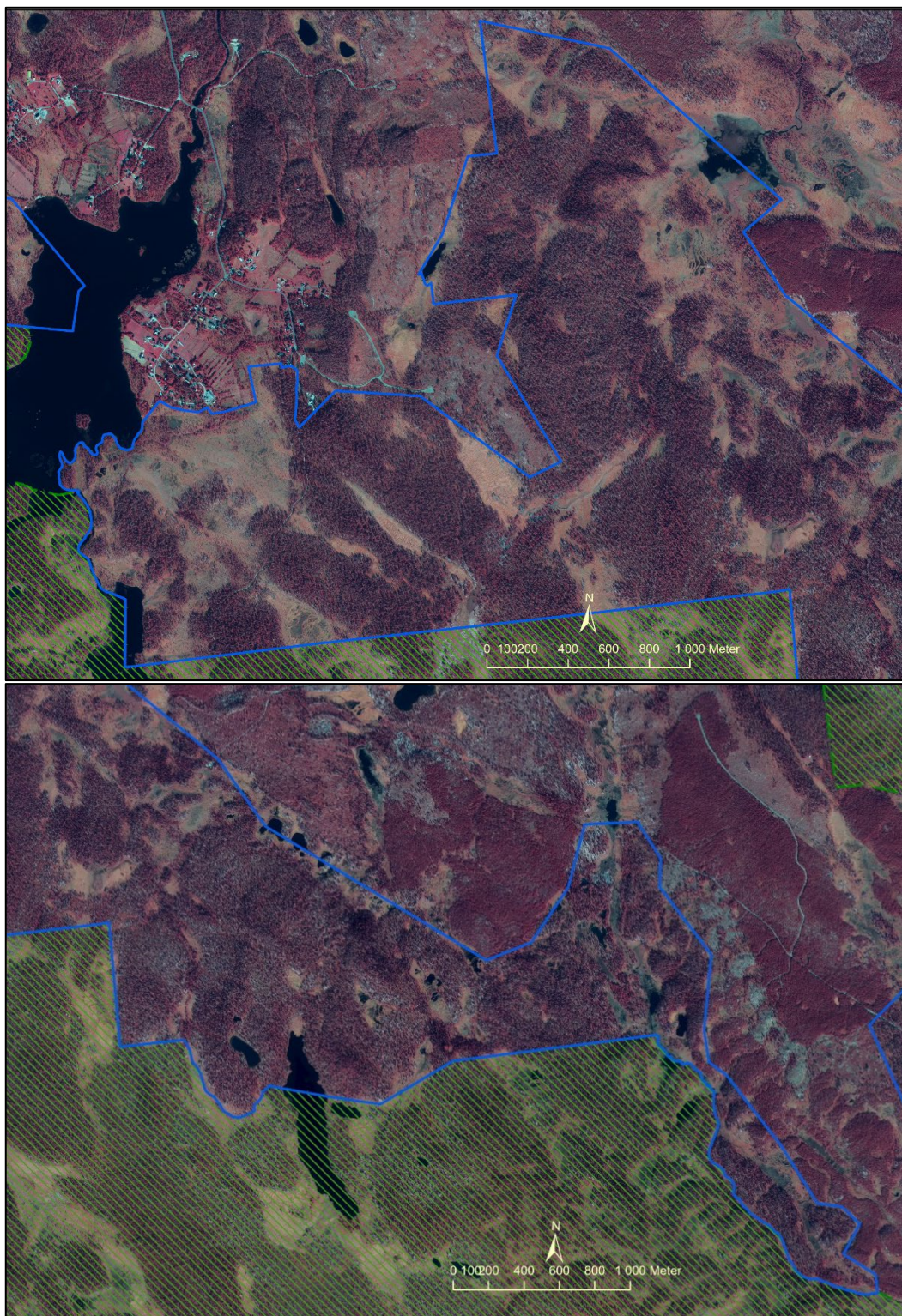
Skogarna i denna västra del är starkt talldominerade, men regelbundet finns ett björkinslag samt ibland graninblandning. Ett lustigt inslag är de "granbersåer" som finns i tallskogen norr om Herrgrubban. Uppenbarligen har rotsläande grenar bildat nya stammar samtidigt som moderträdet i mitten har dött.

Vid Nördre Långsjön har man en fin vildmarksupplevelse vid den skogomgärdade, långsträckta sjön. En privat fiskestuga finns här på den östra stranden. Ett märkligt hygge om cirka sju hektar har tagits upp vid den nordöstra stranden någon gång innan 1956 enligt äldre flygbilder. Detta är det enda "moderna" mänskliga spåret i skogen.

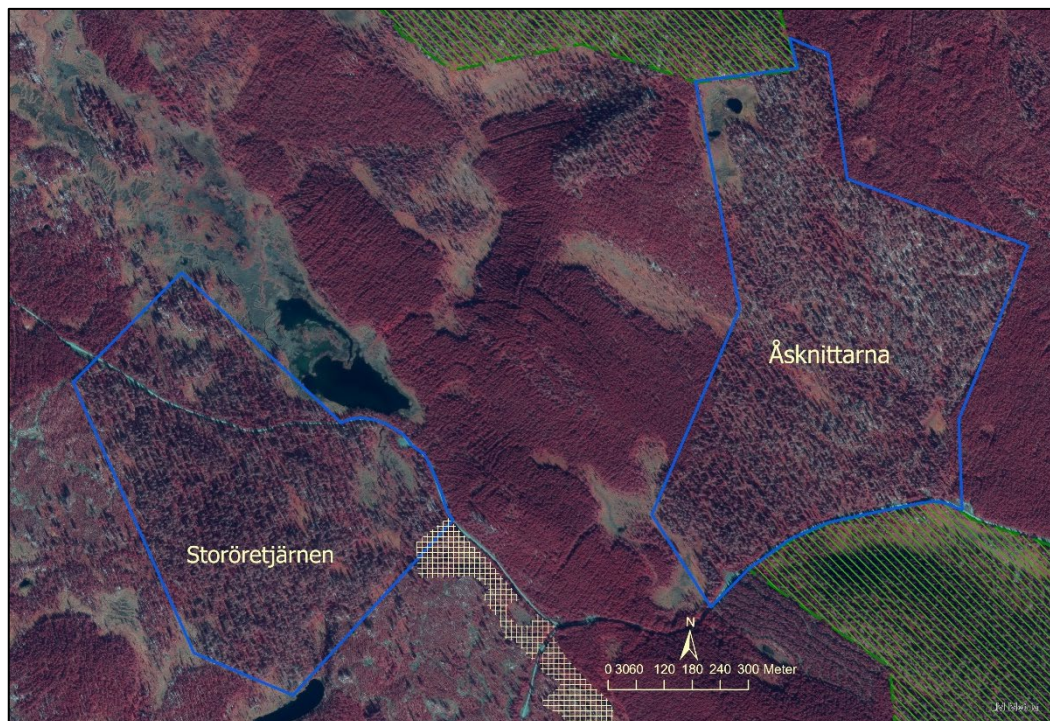
Öster om Långsjön är terrängen kuperad och skogen bryts av med små, blöta myrsänkor. Vid 700 meter öster om sjön finns en häpnadsväckande frodig grankäl med imponerande grova granlågor som bland annat härbärgerar rosenticka och trådticka.

Väl kommen till Öretjärnbäckens dalstråk längst i öster finner man en dalgång med stark vildmarksprägel. Bäckens har ett slingrande lopp omgiven av intressanta våtmarker av skiftande slag, ofta grunda och inte sällan med bar torv. Flera småtjärnar och lokar påträffas, i något fall med aspar som hyser asphättemossa och skinnlav.

Blocksänkor är vanliga liksom märkliga, öppna ytor utan träd, sannolikt marker betingade av tidvis starka uppfrysningsfenomen.

Ovan västra delen av "Drevdagen åt öster", nedan den östra.

Delområde "Storöretjärnen" (39 ha)

Följande beskrivning är hämtad ur Skogsstyrelsens så kallade rådgivningskvitto: "Området består av olikåldrig, gles, gammal tallskog. Det finns rikligt med gamla grova tallågor med hård s k silverved och även en del gamla torrakor. Många av de gamla tallarna bedöms vara så kallade naturvärdesträd eftersom de har pansarbark, spärrgreniga kronor och åldrar upp emot eller över 200 år. En tall som bedömdes tillhöra det yngre skiktet åldersbestämdes till 100 år, en 'normaltall' borrades till 160 år och en av de äldre tallarna var 230 år. Fläckvis förekommer också brandljud i levande tallar. Silverstubbar finns i området som vittnar om gamla dimensionsavverkningar. Uppskattningsvis finns ca 40 naturvärdesträd, 25 torrträd/silverstubbar och 20 gamla tallågor per hektar."

Till beskrivningen kan läggas att mycket grova, gamla granar finns runt en tidvis vattenfylld lok mot tjärnen till. En mycket trevlig miljö öppnar sig vid den myromgärdade tjärnen där även några kraftigt varglavsbevuxna torrakor står. En vackert slingrande bäck leder ut ur tjärnen från ett gammalt dämme med oklart syfte. Utanför reservatet är bäcken och dess omgivning skyddad i form av ett biotopskydd.

Skogen vid Storöretjärn med dess drygt 200-åriga tallar, varav vissa med brandljud.

Delområde "Åsknittarna" (51 ha, se föregående karta)

Åsknittarna bildar en brygga med gammelskog mellan de två reservaten Blocktjärnåsen och Knittarna. I de södra, lägre belägna delarna är skogen förhållandevis högre med gran och tall i lika delar. Några stråk med ren granskog av blåbärstyp löper längs fuktdrag. Granarna är av höjdlägestyp med mycket smal krona. Högre upp, och särskilt där terrängen planar ut, blir talldominansen större, eller bitvis total. Den övre platån är hårt brunnen och ljungbeväxt.

Skogen är gammal och utan spår av modernt skogsbruk (till skillnad från angränsande planteringar av contortatall!). Riktigt gamla tallar finns här och var, och mängden död ved är stor i alla stadier. Till variationen bidrar de skarpa östvända lodytor som finns i områdets norra del. Här frodas mossor och bland annat skuggblåslav i fukten.

Torrt delområde med lavrik tallskog och gott om död ved.

Vegetation och flora

Området är överlag präglad av de näringsfattiga förhållandena varför artfattiga skogar av lav-, lavris- eller ristyp samt fattigkärr är helt dominerande. De få undantag som finns är beskrivna under respektive delområde i det föregående.

Skogstillstånd

Drevdagens skogar har påverkats av huggningar i varierande grad. Vissa delområden uppvisar bara riktigt gamla spår efter dimensionshuggningar, medan andra delar är mer påverkade. Generellt ligger spåren av ingrepp långt tillbaka i tiden, men det finns delområden där en tydlig förtätning är pågående.

I "Flottningen i Dalälven" nämns följande citat angående en utsyning av de ganska närbelägna skogarna vid Härjeån, att de: "betydligt medtagits i följd av olaglig åverkan för längre tid tillbaka till kolning för Röros kopparverk". Detta kan vara en del av spåren som syns efter huggningar.

1899 inleddes flottningen i Borgaån från Drevdagssjön. Drevdagssjön fungerade länge som ett flottningsmagasin, men 1974 revs dammen i samband med att landsvägsbron byggdes om. I och med att flottning kunde bedrivas vidtog förstås omfattande huggningar i hela Drevdagsområdet där virket var dugligt och lämpliga vattendrag fanns inom räckhåll.

Fauna

Områdets fauna omfattar den för norra Dalarna typiska. Insektsfaunan berörs under Styggberget. Fågellivet är rikt på de större myrarna med arter som småspov, gluttsnäppa och ljungpipare. De gamla barrskogarna är omtyckta tillhåll för lavskrika, dalripa och tjäder. I övrigt är djurlivet dåligt känt. Utförligare beskrivning av traktens fauna finns i skötselplanen för Drevfjällens naturreservat.

Limniska naturmiljöer

Naturreservatet rundar i stort sett de stora sjöarna Stordrevdagssjön, och Källsjön medan Stensjön, Lilldrevdagssjön och Nördre Långsjön delas med Drevfjällens naturreservat varför de inte berörs närmare i denna skötselplan. Detsamma gäller de betydligt mindre Lillöretjärnen och Storöretjärnen som i huvudsak ligger utanför naturreservatet.

Väster om Åsen innefattar skogs- och myrmarken ett 20-tal småtjärnar. Den största av dessa, Dammtjärnen, lär med tanke på namnet ha varit dämnd av okänd anledning. Utloppsbacken visar spår av äldre dämningssåtgärder.

Även öster om Drevdagen finns en liten tjärn benämnd Dammtjärnen. Här syns inga spår av mänsklig påverkan, men möjligen kan något enkelt dämme ha gynnat slätter runt tjärnen.

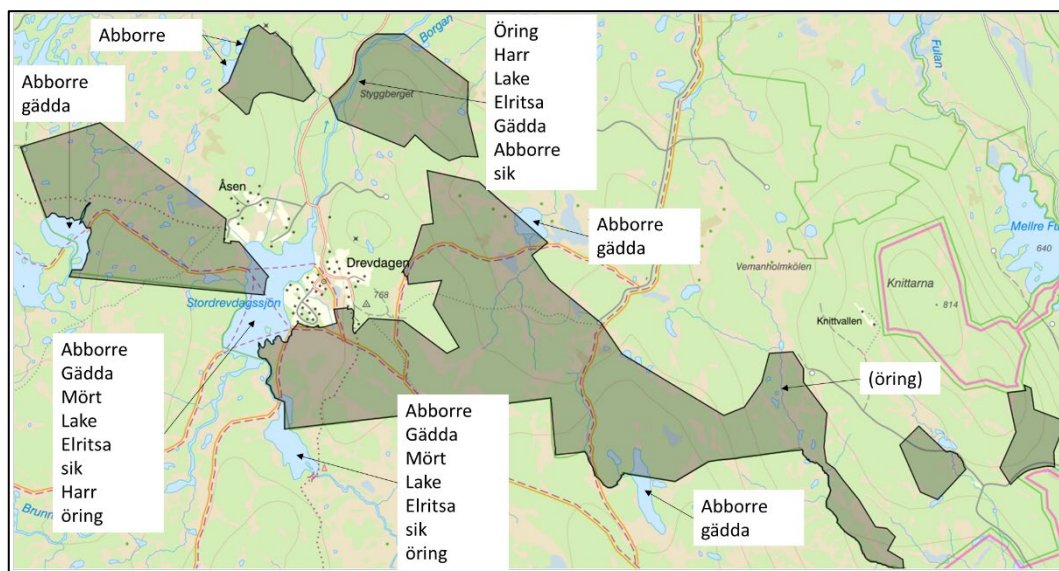
Nördre Långsjön avrinner åt norr genom Långsjöbäcken. Söderut ligger en vattendelare som gör att Mellre Långsjön avrinner söderut.

Längs Öretjärnbäcken finns en handfull småtjärnar.

Borgan som avvattnar Stordrevdagssjön är det enda (Stråfulan utgör dock gräns längs en sträcka) större vattendrag som till en del, ca 1,5 km, ingår i naturreservatet. Ån faller ganska kraftigt, ca 30 meter, på denna sträcka varför den är starkt strömmande. Intrycket av ån är att den har flottledsrensats ganska kraftigt.

Fiskfaunan i Borgan är påverkad av flottledrensningen och av vandringshinder för fisk vilket gör att Borgan inte uppnår god ekologisk status enligt vattendirektivet. Det samma gäller för vattendraget Stråfulan. Inte heller Stordrevdagssjön uppnår god ekologisk status på grund av vandringshinder i vattensystemet som påverkar fiskfaunan.

Abborre och gädda samt eventuellt någon utsatt laxfisk ska finnas i Nördre Långsjön. I Stensjön och Nördre Långsjön har man planterat ut flodkräfta (oklart när). Gissningsvis finns de inte kvar. I Öretjärnarna finns öring, glest i Storöretjärn, och tätare i Småöretjärnarna.

Karta över vilka fiskarter som har påträffats i de vatten som har provfiskats.

Borgan med dess ganska påtagligt flottledsrensade, strida lopp.

Enligt EU:s ramdirektiv för vatten har Nördre Långsjön god ekologisk status men inte god kemisk status.

Skälet till att i princip inga vattenförekomster i Sverige uppnår god kemisk status är på grund av de gränsvärden som gäller för kvicksilver och brome-
rade difenyletrar, även kallade flamskyddsmedel. Kvicksilverhalterna härrör
från atmosfärisk deposition där utsläppskällorna främst består av tung trafik
och eldning av stenkol. Flamskyddsmedlen har använts som tillsatsämnen i
bland annat plast och textil med syfte att göra materialet mindre lättantänd-
ligt. Flamskyddsmedel sprids långväga i atmosfären. Spridningen och före-
komsterna av flamskyddsmedel och kvicksilver bedöms idag vara så omfat-
tande att det idag saknas tekniska lösningar för att åtgärda problemet.
Därför råder det idag ett undantag i form av mindre stränga krav gällande
dessa två parametrar.

Värdefulla arter

Vid inventering och fältbesök i området har flera värdefulla arter noterats.

Det kan särskilt tilläggas att inventeringar föregick flera av de avverkningar som skedde i direkt anslutning till nuvarande reservatsgräns. Ett stort antal uppgifter om i synnerhet vedlevande lavar och svampar återfanns då, och detta avspeglar säkerligen förhållandena inom reservatet som dock inte kunnat inventeras så noga. Arter som laxgröppa (VU), lateritticka (VU), hornvaxskinn (NT) och talticka (NT) noterades, liksom ett flertal förekomster av de båda sårbara vedsvamparna grädd- och fläckporing.

I listan nedan presenteras de arter som är upptagna på rödlistan, signalarter enligt Skogsstyrelsen (S), omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv (N2000), ingår i ett åtgärdsprogram för skyddade arter (ÅGP) eller är fridlysta (§). Hotkategorierna i rödlistan är akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) och kunskapsbrist (DD).

Teckenförklaring

S = signalart enligt Skogsstyrelsen. N2000 = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv. ÅGP = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter. § = Arten är fridlyst.

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan

CR = Akut hotad, EN = Starkt hotad, VU = Sårbar, NT = Nära hotad.

Svampar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
<i>Anthoporia albobrunnea</i>	fläckporing	VU	Ja			
<i>Sidera lenis</i>	gräddporing	VU	Ja			
<i>Chaetodermella luna</i>	vitplätt	NT				
<i>Phellinidium ferrugineofusum</i>	ullticka	NT	Ja			
<i>Odonticum romelli</i>	nordtagging	NT				
<i>Phellogilus nigrolimitatus</i>	gränsticka	NT	Ja			
<i>Sarcodon squamosus</i>	motaggsvamp	NT	Ja			Ja

Lavar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Alectoria sarmentosa	garnlav	NT	Ja			
Lobaria scrobiculata	skrovellav	NT	Ja			
Ramboldia elabens	vedflarnlav	NT	Ja			
Letharia vulpina	varglav	NT	Ja			Ja
Cladonia parasitica	dvärgbägarlav	NT	Ja			
Bryoria bicolor	broktagel	EN				
Bryoria nadvornikiana	violettgå tagellav	NT	Ja			
Hypogymnia bitteri	knottrig blåslav	NT	Ja			
Carbonicola anthracophila	kolflarnlav	NT	Ja			
Carbonicola myrmecina	mörk kolflarnlav	NT	Ja			
Schismatomma pericleum	rosa skärelav	NT	Ja			

Kärlväxter och mossor

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Crossocalyx hellerianus	vedtrappmossa	NT	Ja			

Insekter

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Ips acuminatus	skarptandad barkborre	NT				

Fiskar och mollusker

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Lota lota	lake	VU				

Fåglar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Bubo bubo	berguv	VU				Ja
Picoides tridactylus	tretåig hackspett	NT		Ja		Ja

Däggdjur

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Lutra lutra	utter	NT		Ja	Ja	Ja

Kulturhistoria

På websidan Drevdagen.se finns en bra sammanfattning av Drevdagens tidiga historia: "Från urminnes tider har trakten kring Drevdagen besökts av kringströvande jägare och fiskare. Stenåldersboplatser, fångstgropar m.m. vittnar om ett tidigt intresse för bygden. Det var dock först 1814 som de första nybyggarna slog sig ner här, med utsikt över sjön Drevagen med gränsfjället Härjehåga i bakgrunden - en vy, inte olik den i hembyn Heden".

Av de ovannämnda spåren berörs reservatet endast av en skärvstensförekomst ytterst på en udde i Drevdagsjön. Skärvstenen förekommer enstaka i strandsläntens övre del ytterst på udden och i skärningen för en grusgrop ca 15 meter innanför uddspetsen.

Övriga spår av forna tiders självhushållning går säkert att finna i området, men har inte undersökts närmare.

Jakt, fiske renskötsel och övrigt friluftsliv**Jakt**

Jakträtten tillhör markägaren. På statens mark är jakten upplåten genom jaktavtal. Hela naturreservatet ingår i Särna-Idre älgskötselområde. Jaktlagen Knittvallens jl och Källsjöns jl utövar jakten genom långtidsavtal i delar av området för närvarande. Arbete pågår med att teckna jaktavtal för resterande delar.

Fiske

Fisket i områdets vatten tillhör Särna-Idre Fiskevårdsområdesförening. Det kan dock finnas outredda arrenden. Nördre Långsjön är utarrenderad av FVOF. I Lillöretjärnen finns skyltning som säger att fisket där är privat.

Renskötsel

Renskötsel är inte förbjuden i föreskrifterna och kan därför förekomma.

Friluftsliv

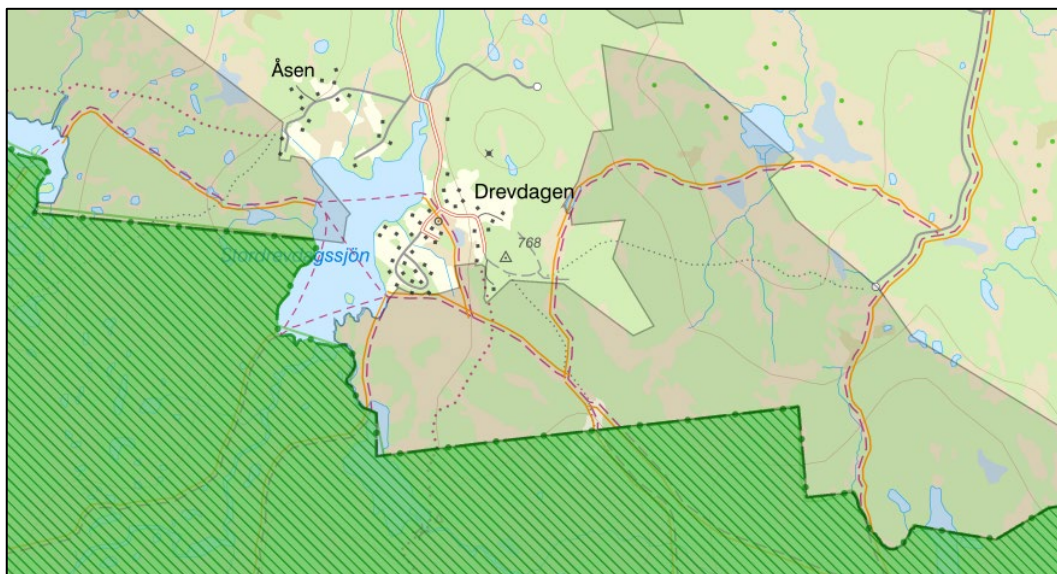
Skyltning för snöskotertrafiken vid Stordrevdagssjön.

De delar som ligger i närheten av byarna Drevdagen och Åsen är förstået av stor betydelse som närströvsområden och här finns ett flertal omarkerade stigar. Ett nätverk av skoterleder utgår också härifrån, både söderut in mot Drevfjällens naturreservat samt norr- och västerut.

Den östliga varianten av Södra Kungsleden via Drevdagen utgår från en stor infotavla i utkanten av Åsen. Leden löper genom den vackra tallskogen och myrlandskapet fram till Stensjösaatern och vidare mot nordväst för att strax söder om Lomviken ansluta till den västra grenen av Södra Kungsleden som kommer uppifrån Härjehåga.

Söderut från Drevdagen går den enkla körväg som leder till Lekåsen. Denna väg utgör även Södra Kungsleden.

De östra delarna av reservatet saknar helt leder och anordningar. Här, liksom i reservatet i övrigt, är det i stort sett jakt och fiske som lockar besökare.

Karta över skoterleder (röd streckade) och vandringsleder (röd prickade) i området runt Drevdagen.

Körspår längs Herrgrubban sydost om Drevdagen. Med undantag för uttransport av fällt vilt förbjuder både reservatets föreskrifter och terrängkörningslagen att motorfordon framförs här på barmark.

Blåbär vid Styggberget

En av de trollstubbar som hälsar besökaren längs vägen mot Lekåsen.

Infrastruktur

Från riksväg 70 leder väg W 1064 fram till Drevdagen och W 1065 fram till skoterterminalen i Drevdagen. Reservatsgränsen följer väg 1064 vid Styggberget. Egentligen finns bara en skogsbilväg som går inom reservatet; den väg vid Storöratjärnen som kommer upp från Strömsillretvägen. I övrigt tangeras reservatet på flera platser, eller går som vid Långsjöbäcken in en kort sträcka.

En kraftledning kommer norrifrån till Drevdagen och passerar masten i Norr i Åsen. Nätet ägs av Ellevio AB.

Källförteckning

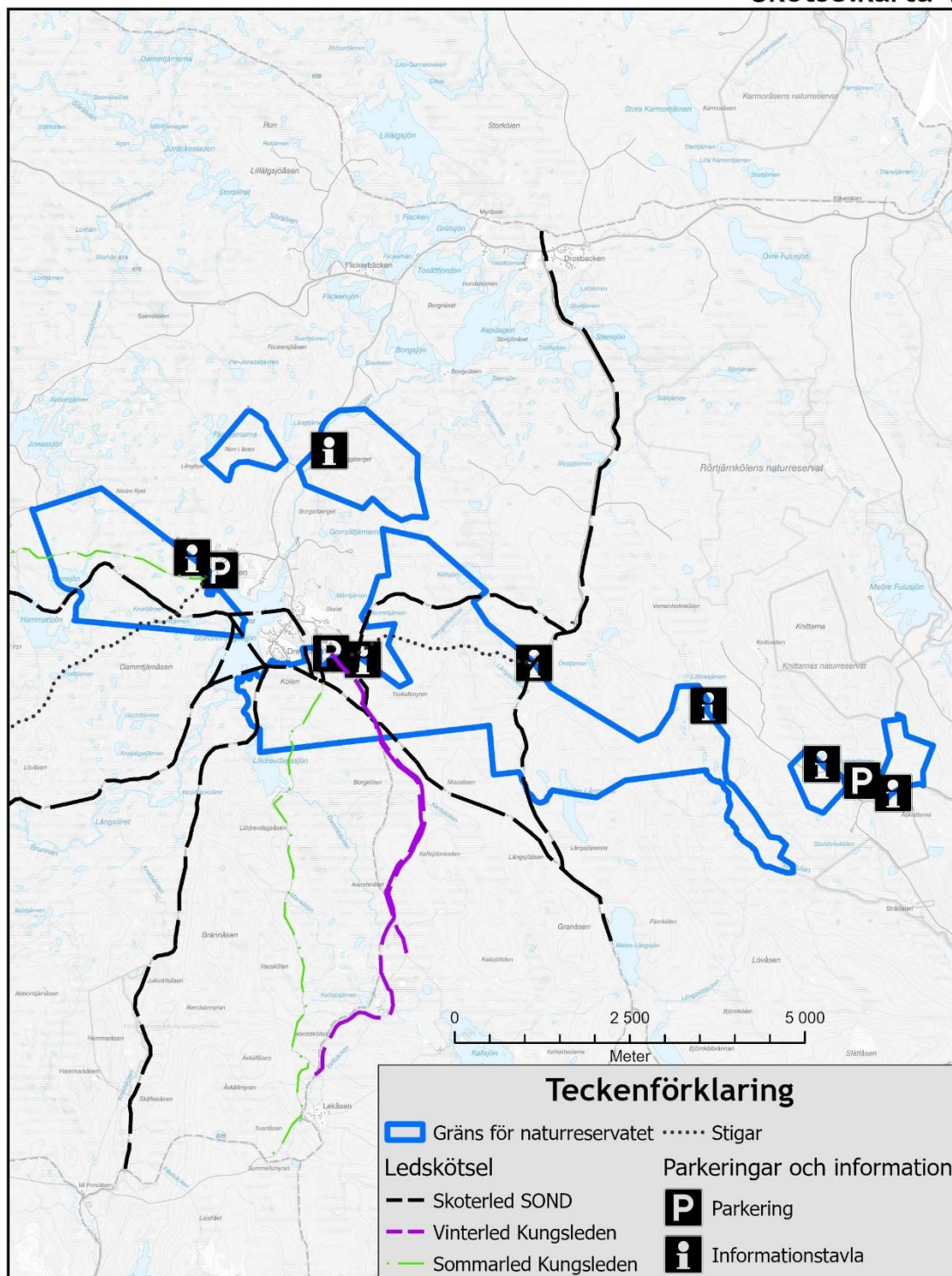
Litteratur

- Bratt, L och Rafstedt, T. 1990: Våtmarker i Kopparbergs län. Länsstyrelsen i Kopparbergs Län 1990:2
- Forslund, M, Kolmodin, U och Svenson, S-Å. 1982: Skyddsvärda fågelmyrar i Kopparbergs län. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1982:4.
- Hellstrand, G. 1980: Flottningen i Dalälven.
- Hellstrand. 1981: Särna-Idre 300 år. En hembygdsbok. 1945, nytryck 1980
- Hjelmqvist, S. 1966: Berggrundskarta över Kopparbergs län. SGU Ser.Ca, Nr.40.
- Lundqvist, G. 1951: Beskrivning till jordartskarta över Kopparbergs län. SGU Ser. Ca, Nr 21.
- Länsstyrelsen Dalarna 1998: 1997 års provfiskeri inom naturreservaten i norra Dalarna. Delrapport I. Länsstyrelsen Dalarnas län 1998:4.
- Länsstyrelsen Dalarna 1999: 1998 års provfiskeri inom naturreservaten i norra Dalarna. Delrapport II. Länsstyrelsen Dalarnas län 1999:13.
- Länsstyrelsen Dalarna 2018: Dalälvens naturvärden. Rapport 2018-05.
- Länsstyrelsen Dalarna 2012: Åtgärdsplan för flottledsrensade vattendrag i Dalarnas län. Rapport 2012:12.
- Soyez, D. 1971: Geomorfologisk kartering av nordvästra Dalarna. Stockholms universitet, Naturgeografiska Institutionen.

Övriga referenser

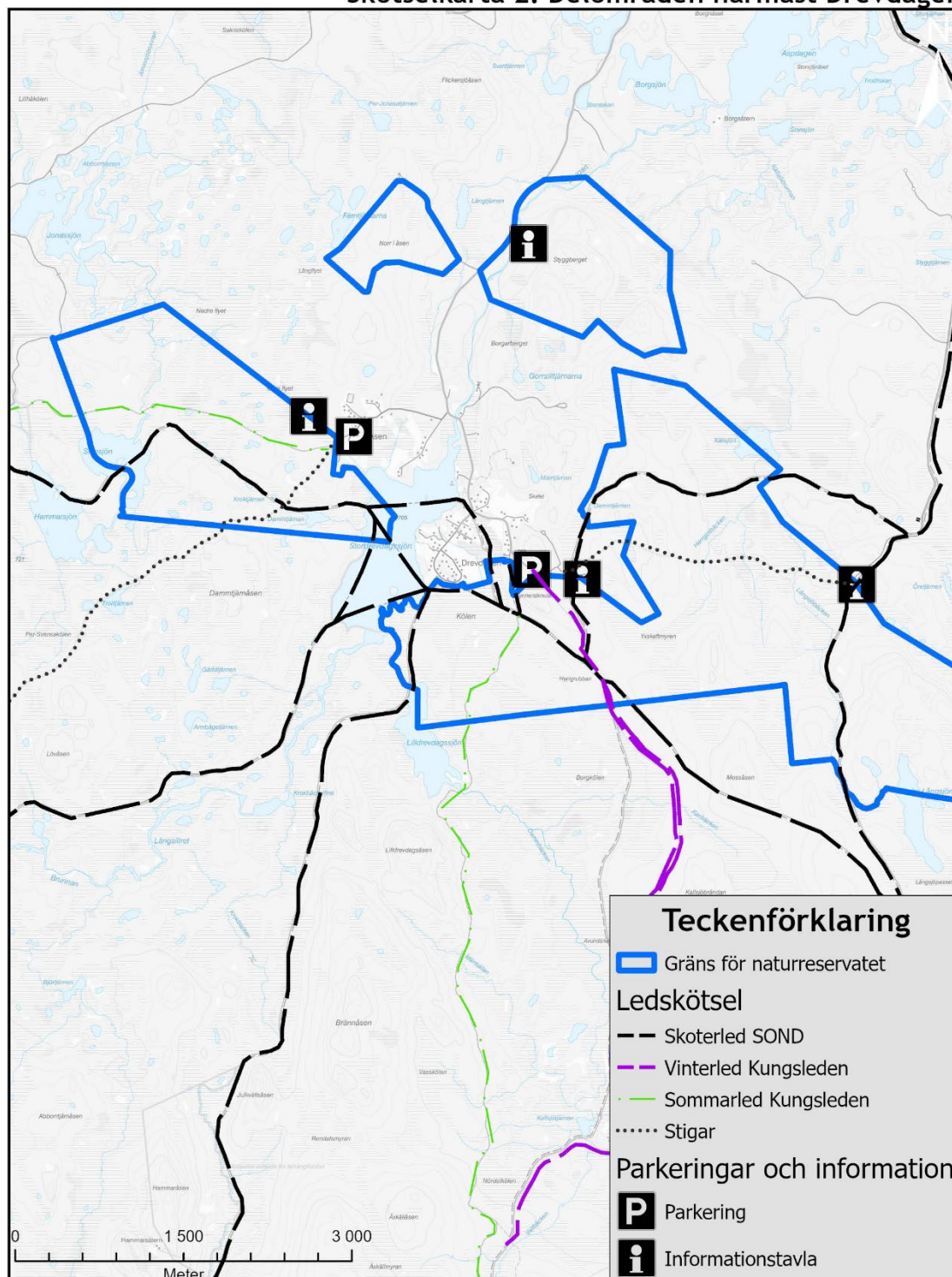
- Artportalen, SLU. Artobservationer.
- SGU, digital berggrundskarta och jordartskarta.

Skötselkarta 1

Karta över de anläggningar som finns i eller föreslås för naturreservatet.

Skötselkarta 2. Delområden närmast Drevdagen

Detalj karta över Drevdagens närmaste omgivning.

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt,
- de delar av skogsmarken som är präglade av brand brinner, alternativt behandlas mekaniskt, i lämpliga intervall,
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya leder och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i fem skötselområden:

1. Brandpräglad barrskog
2. Sjöar och vattendrag
3. Våtmarker
4. Friluftsliv och anläggningar
5. Broktagel

Skötselområde 1: Brandpräglad barrskog

Beskrivning

Naturreservatet utgörs i det närmaste i sin helhet av brandpräglad skogsmark. Brandprägelns är mer eller mindre tydlig, vilket kan bero på tiden det har gått sedan senaste brand, på markfaktorer eller på återinväxning av gran.

Vissa brandpräglade bestånd kan ha betydande inslag av gran och är därför svårare att hantera vid en naturvårdsbränning och bör lämpligen prioriteras lägre. Ett fåtal områden, främst längs bäckar och fuktdrag kan vara grandominerade och bör så långt praktiskt möjligt undantas vid en bränningsplanering.

Områdets storlek och inslaget av sjöar, vattendrag och våtmarker bör medge att bestånd som är mycket lämpliga för bränning kan identifieras. Lämpligen görs en sådan planering i samband med att liknande planläggning utförs för angränsande naturreservat.

Bevarandemål

Områdets struktur och sammansättning är tydligt påverkad av brand och branden har en roll i områdets utveckling. Områdets gammeltallar gynnas vid brand och får möjlighet att fortleva och bli mycket gamla. I perioder efter brand/bränning är området öppet och präglat av betydande mängder död ved och typiska arter som etablerar sig efter branden. I senare stadier är området mer slutet. Arealen brandpräglad skog ska vara 900 ha (summan av arealen tallskog, barrblandskog och lövblandad barrskog).

Skötselåtgärder

Restaureringar, nyskapande

Naturvårdsbränning med en bränningsinriktning som strävar efter att åstadkomma en föryngring av tallbeståndet, skapa brandljud i klenare tallar samt i stort sett låta de gamla tallarna överleva branden. Brandrefugiala bestånd skonas så långt praktiskt möjligt.

Områdets skogar förändras mycket långsamt, varför initiering av naturvårdsbränning inte är brådskande. Av samma skäl är eventuella brandefterliknande åtgärder sällan angelägna. Vid eventuell bränning är det givetvis mycket viktigt att närboende informeras i god tid innan utförande.

Löpande skötsel

Återkommande bränning med intervall som är naturliga för trakten, dvs i storleksordningen vart 75-100 år. Bestånd vars struktur är angelägen att

bevara men där bränning inte lämpar sig kan behandlas mekaniskt, vilket dock bör ske restriktivt.

Kulturlämningar i området

Områden där naturvårdsbränningar kan komma att utföras kan innehålla kulturlämningar som har antikvarisk status "övrig kulturhistorisk lämning". Det är viktigt att bränning utförs så försiktigt att stenar inte spräcks, att arkeologiska föremål inte tar skada genom fallande träd eller att humuslager inte helt bränns bort, med åtföljande risk för skador på lämningen.

Naturvårdsbränning och liknande åtgärder (till exempel att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt skada) som ska utföras på eller vid fornlämningar/ fornlämningsområden kan kräva tillstånd.

Skötselområde 2: Sjöar och vattendrag

Beskrivning

De sjöar och småtjärnar som ingår i naturreservatet är typiska skogs- eller myrsjöar med ofta brunfärgat vatten. Läget på kalkfattig berggrund bör ge låga pH-värden, men provtagning i Stordrevdagssjön (2002) respektive Nördre Långsjön (1998) visade på goda vattenkemiska värden vad gäller försurningspåverkan. Samma förhållanden torde gälla för områdets vattendrag.

Påverkan

Borgan är starkt påverkad av flottledsrensning. Även Stråfulan är använd som flottled "från några håar söder om Knittvallen," och påverkan av rensningar på denna sträcka bedöms vara stor.

Sjöarna är opåverkade av dämningar frånsett Dammsjön. Den påverkan som har skett här ligger så långt tillbaka i tiden att några åtgärder inte är motiverade.

Storöresjön har ett dämt utlopp, men såväl utloppet som själva sjön ligger strax utanför naturreservatet. Följande åtgärder kan därför bara ses som rekommendationer för den som eventuellt vill åtgärda dämningen: Dämnet behöver avvecklas för att återskapa konnektivitet mellan tjärnen och vattendraget och möjliggöra fri passage för naturligt förekommande arter. Slutresultatet bör vara att vattennivån i tjärnen varierar över året i närheten av nuvarande nivåer, men utan att fisk hindras från att vandra. En utrivning skulle kanske räcka med att rensa bort stenar centralt i utloppet och såga av en halvmeter av den tvärliggande bottenstocken, för att inte riskera att sänka nivån i tjärnen mer än nödvändigt. Samtidigt spar man

eventuella kulturlämningar (dammvall + träkonstruktioner). Ett smalt koncentrerat flöde möjliggör för större fiskar att passera även vid relativt låga flöden.

Utplantering av fisk torde inte ha skett under senare tid. Nördre Långsjön är sedan tidigare fredad från utplantering inom Drevfjällens naturreservat.

Bevarandemål

Områdets sjöar och vattendrag ska ha en naturlig vattenföring och flödesdynamik utan mänskligt skapade vandringshinder. Livskraftiga stammar ska finnas av naturligt förekommande fiskarter med avseende på täthet, vandringsmöjligheter och beståndssammansättning. Ingen utsättning sker av fiskarter/stammar som kan skada den naturliga faunan och floran genom smittsamma sjukdomar, parasiter, konkurrens eller genetisk påverkan.

Områdets sjöar ska ha en naturligt lågvuxen gungflyvegetation. Naturligt fisktomma sjöar bevaras fisktomma och återintroduktion av fisk i sjöar som tidigare haft fiskbestånd provas noga mot värdet av att bevara fisktomhet. Arealen sjöar och vattendrag ska vara 37 hektar.

Inom ramen för skyddet ska ett ekologiskt uthålligt fritidsfiske kunna bedrivas och utvecklas.

Skötselåtgärder

Restaureringar

Borgan och Stråfulan åtgärdas inom ramen för länets flottledsåterställning. Eventuella åtgärder sker i samverkan med Särna-Idre Fiskevårdsområdesförening.

Skötselområde 3: Våtmarker

Beskrivning

I storleksordningen en femtedel av naturreservatet utgörs av våtmarker. Dessa är i huvudsak av karaktären lutande fastmattekärr med artfattig flora eller svagt lutande mossar med övergångar mellan mjukmattor och hjortrismossar. I dämda lägen uppträder även flarkmyrar med lösbottnvegetation och strängar. Myrarna är ofta glest tallbevuxna. Större, öppna och blöta myrar har ett rikt fågelliv med främst olika vadarfåglar. Våtmarkerna är helt opåverkade, möjligen med undantag för äldre tiders myrslätter. Någon nämnvärd igenväxning tycks inte pågå på våtmarkerna.

Bevarandemål

Orörda och opåverkade våtmarker. Arealen våtmarker ska vara 357 hektar.

Skötselåtgärder

Ingen skötsel. Skulle önskemål uppkomma om bedrivande av myrslätter vore det av stort kulturhistoriskt värde, och även av värde för naturmiljön.

Skötselområde 4: Friluftsliv och anläggningar

Allmänt

De biologiska naturvärdena ska prioriteras enligt beslutet. I Drevdagens närhet bör dock leder vid behov kunna kompletteras eller lägesjusteras utan att dessa värden påverkas nämnvärt. I detta område bör även dragning och preparering av skidspår kunna ske efter dispens från föreskrifterna i den mån träd eller buskar behöver tas bort.

Eventuella satsningar på leder i fjällnära skog, som har aviserats av Naturvårdsverket, kan komma att utredas. Med lämplig planering bör sådana dragningar kunna ske utan att de biologiska värdena äventyras.

Beskrivning

Skoterleder

Ett flertal skoterleder berör reservatet. Dessa sköts och underhålls av SOND med undantag för Södra Kungsleden som sköts av naturvårdsförvaltningen.

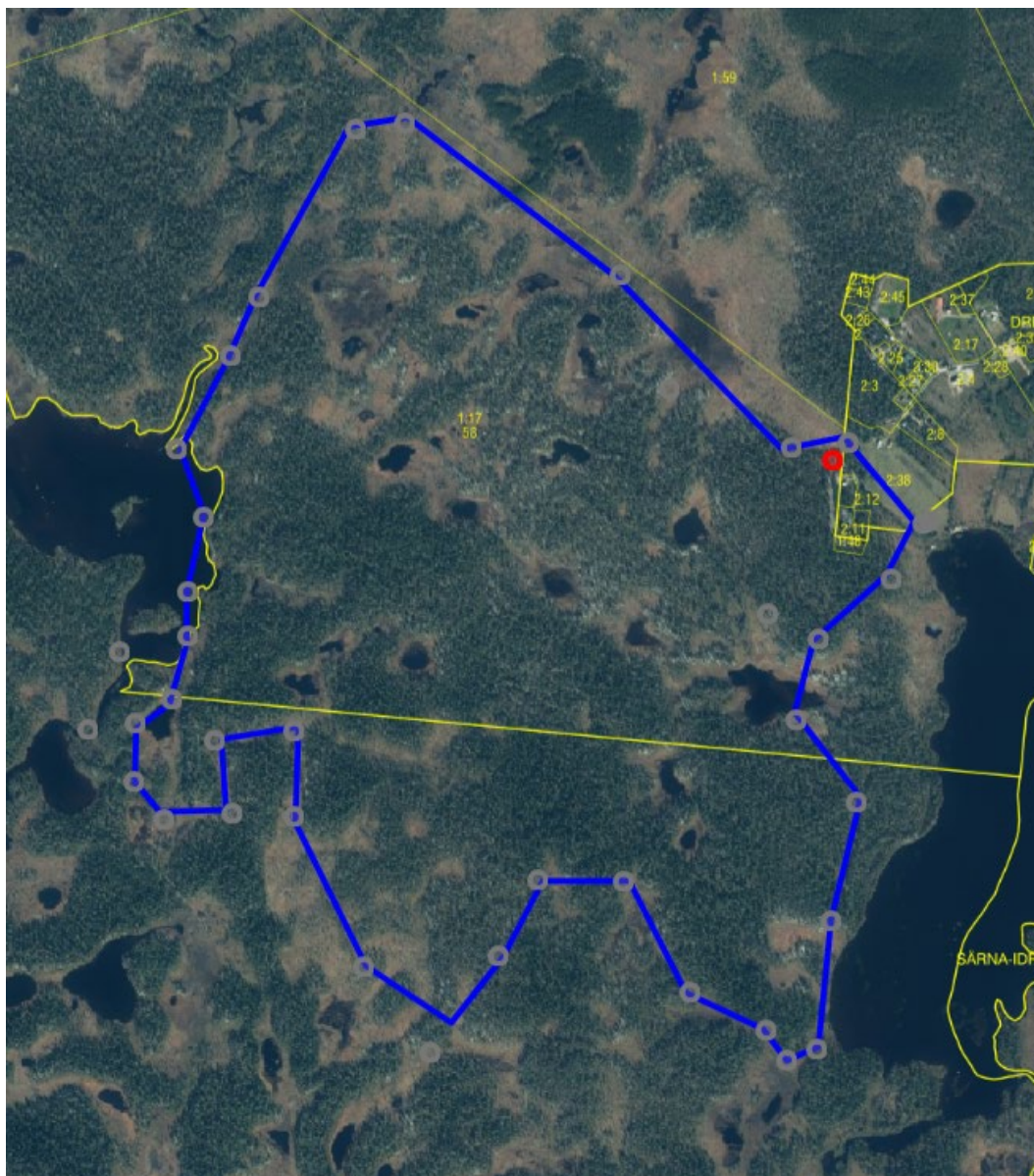
Övriga leder

Den östliga versionen av Södra Kungsleden når Drevdagen söderifrån längs vägen från Lekåsen. Den följer sedan vägar i byn fram till en stor infotavla i utkanten av Åsen. Därifrån löper leden vidare fram till Stensjösättern och vidare mot nordväst. Besökaren får en fin bild av reservatets västra och södra delar från denna led.

Skidspår ”Stensjuspöre”

Sedan vintern 2016/17 har ett skidspår preparerats helt ideellt från jultid fram till april månad med hjälp av snöskoter. Spåret markeras med käppar som tas bort efter säsongen. Några vägvisare finns även längs spåret.

Spåret bör ses som en stor tillgång för naturreservatet då det underlättar vintertida naturupplevelser och motion i den fina skogen och på myrmarkerna, något som stämmer väl överens med reservatets friluftslivssyfte.

Stensjuspörets ungefärliga sträckning.

Övrigt (parkeringar, info)

Vid vägänden i Drevdagen finns en stor så kallad skoterterminal som är en utmärkt utgångspunkt för besök i reservatet, såväl sommar som vintertid. Anvisade parkeringar saknas i övrigt.

Bevarandemål

Södra Kungsleden hålls tydligt utmärkt och i övrigt välskött. Behov av ytterligare leder finns inte i dagsläget.

Skoterlederna är tydligt utmärkta med välhållen skyltning och städade från vinterns skräp.

Stensjuspöre sköts i ungefärligen den omfattning som sker idag.

Parkeringsmöjligheter med skyltning finns på platser som lämpar sig för besök i reservatet.

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där finns på informationstavlor i anslutning till området och via länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Åtgärder för tillgänglighet punktade i angelägenhetsgrad.

- Parkeringen vid **skoterterminalen i Drevdagen** förses med tilläggsinformation om det nybildade naturreservatet.
- Vid **Södra Kungsledens entré i reservatet vid Åsen** görs en enkel parkering genom att plana ut befintlig schaktyta och förse denna med samma tilläggsinformation.
- Vid **Storöretjärnen** finns en yta med markägarens medgivande om att anlägga parkering. Enklast möjliga åtgärder görs för att tillåta en eller ett par bilar att parkera här. Infotavla sätts upp.
- För både **Norr i Åsen** och **Styggerberget vid Borgan** finns en parkeringsficka längs väg 1064. Från denna leder en liten stig ner till Borgan. Härifrån kan även den som önskar besöka Norr i Åsen inleda sin vandring och följa vägen upp mot masten. Biltrafik längs denna väg är inte lämpligt. Vederbörligt tillstånd från Trafikverket krävs för att anvisa trafikanter till parkeringsfickan.
- Vid vändplanen vid **Småöretjärnarna** sätts en infotavla upp. Vändplanen är mycket rymlig och kan användas som den är. Medgivande från Sveaskog är behövligt.
- Vid **Åsknättarna** finns inget behov av anlagd parkering. Den som så önskar kan utan problem stanna längs vägen för att besöka reservatet. Vid en högre ambitionsnivå kan en parkering märkas upp, möjligen efter viss breddning av vägkanten. Infotavla om de tre närbelägna reservaten kan med fördel placeras här.
- Från skogsbilvägen **söder om Styggerberget** skulle en led kunna anläggas fram till Styggerbergets topp. Det skulle dock innebära en ganska stor insats, och kräver tillstånd av den privata markägaren som berörs. För närvarande finns ett skotarspår som kan följas, men skogen fram mot reservatet är nyss avverkad, så vandringen är inte så tilltalande. Framtida önskemål får vara styrande.

Löpande skötsel

Tillsyn och underhåll av leder, parkeringar och information. SOND svarar för skötseln av skoterlederna i samverkan med Länsstyrelsens enhet för fjällförvaltning i Idre. Södra Kungsleden sköts av Länsstyrelsen. Ett nyttjanderättsavtal (dnr 512-11086-2016) finns mellan Länsstyrelsen och SOND för lederna inom naturreservaten i norra Dalarna. Vid förnyelse av detta bör lederna inom Drevdagens naturreservat inkluderas.

I avtalet med markägaren ges förvaltaren rätt "att angöra en enklare parkeringsplats och sätta upp informationsskylt" enligt kartan ovan.

Skoterledskorsning med vägvisare.

Skötselområde 5: Broktagel

Beskrivning

Broktagel (*Bryoria bicolor*) är en lavart som förekommer sällsynt i främst de västra delarna av landet. Den är rödlistad som starkt hotad (EN). Dess växtplatser är främst klippor eller stora block i fuktiga, nord- eller ostvända lägen. I optimala miljöer för arten kan den även växa på grangrenar, då vanligen på margranar i fuktiga höjdlägen. Arten har minskat starkt i södra Sverige. Växtplatsen på Styggberget upptäcktes 2003 av Janolof Hermansson. Broktaglet finns ännu kvar, men sparsamt, på de stora, svårtillgängliga lodytorna i nordbranten.

Bevarandemål

Arten fortlever på sin växtplats.

Skötselåtgärder

Broktaglet växer på en plats som knappast påverkas av några mänskliga aktiviteter. Ett hot kan vara slumpfaktorer som ras, svallisbildning och liknande, men laven bör rimligen ha klarat åtskilliga sådana händelser under sin levnad på berget. Några åtgärder för att gynna arten krävs därför

inte. Eventuell uppföljning av förekomsten kan ske med väldigt glesa intervall.

Jakt, fiske och renskötsel

Jakten inskränks inte i naturreservatet. Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas (t.ex. passens utformning).

Rennäringens rättigheter inskränks inte i reservatsföreskrifterna.

Fisket är upplåtet i hela området genom fiskekort (utom Nördre Långsjön). Aktuella fiskeregler, exempelvis upplåtelsetider och fångstbegränsningar, finns att ta del av på Särna-Idre Fiskevårdsområdes hemsida.

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av huruvida syftet med reservatet uppnås. Uppföljning genomförs av Länsstyrelsen och kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, i samverkan med enheten för naturskydd vid Länsstyrelsen. Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se skötselkartan	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Se skötselkartan	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Folder och webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Naturvårdsbränning eller annan skötsel av skogliga naturvärden	Hela naturreservatet	Återkommande i mån av resurser
1	Skötsel av leder	Se skötselkartan	Löpande
2	Parkeringar och infotavlor*	Se skötselkartan	Engångsåtgärd, underhåll vid behov

* utförs om medel finns och nödvändiga avtal kan tecknas